Пам'ятайте про Україну!

СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація: "Svoboda" 30 Montgomery St Jersey City, N.J. 07302
Телефони: (201) 434-0237, (201) 434-0807
з Ню Йорку: (212) 227-4125
УНСоюз: (201) 451-2200
з Ню Йорку: (212) 227-5250

РІК LXXXIX, Ч. 21. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, СЕРЕДА, 3-го ЛЮТОГО 1982 ЦЕНТІВ 25 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, WEDNESDAY, FEBRUARY 3, 1982 No. 21. VOL. LXXXIX.

КОМІСІЯ ЗСА ПРОГОЛОСИЛА КАНДИДАТІВ НА НАГОРОДУ НОБЕЛЯ

Вашінгтон. Комісія безпеки і співробітництва в Европі, відома також як комісія охорони Гельсінкських угод, опублікувала 29-го січня ц.р., імена трьох кандидатів висунених нею на Нобелівську нагороду миру в 1982 році. Цими кандидатами є: голова Крайового комітету вільної профспілки „Солідарність" в Польській Народній Республіці Лех Валенса, чехо-словацький письменник дисидент Вацлав Гавель, відомий активіст з групи „Хартія 77", і росіянин Юрій Орлов з московської Гельсінкської групи.

Шість сенаторів і шість конгресменів підкреслюють у своєму листі до Нобелівського інституту, що ці три особи, ув'язнені кожний в іншому часі їхніми урядами менш-більш за цю саму справу тісно пов'язану з Гельсінкським заключним актом, ризикували своїм життям в обороні ідеалів свободи, прав людини, миру і справедливости у світі.

Номінуючи Валєнсу, Гавеля і Орлова, речники Комісії безпеки і співробітництва в Европі заявляють, що вони тим самим вшановують інших членів гельсінських груп: 71 осіб — жінок і мужчин в Україні, Литві, Грузії і Вірменії, 43 з яких перебувають під теперішню пору в ув'язненні в численних в'яницях, „психушках" і концентраціїйних таборах Совєтського Союзу. Ці 43 члени гельсінкських груп разом засуджені на 336 років ув'язнення; в Чехо-Словачинні з-понад 1,000 членів „Хартії 77", 44 члени засуджені і перебувають у в'язницях; в Польщі Лех Валенса і біля 4,500 активістів профспілки „Солідарність" були арештовані, або знаходяться під контролею поліції.

Пропозицію номінації Валенси, Гавеля і Орлова підписав конґресмен Данте Б. Фассел, демократ з Флориди і голова Комісії; сенатор Робер Дол, республіканець з Кензас, заступник голови; сен. Клейборн Пелл, демократ з Ровд Айленд; Петрик Лігі, демократ з Вермонту; Оррін Г. Гач, республіканець з Юти; Джан Гайнц, республіканець з Пенсильванії; Алфонс М. Д'Амато, республіканець з Ню Йорку і конгресмени: Сідні Р.Єйтс демократ з Іллиной; Джанатан Б. Бінггам,демократ з Ню Йорку, Миллисент Фенвик республіканка з Ню Джерзі, Ден Риттер, республіканець з Пенсильванії і Тимоті Е. Вірт, демократ з Колорадо.

Комісія безпеки і співробітництва в Европі була поклакана до життя в 1976 році і її першочерговим завданням було наглядати за виконанням Гельсінксьских угод, підписаних в 1975 році 35-ма державами світу, в тому числі Совєтським Союзом і його сателітами. Частина членів цієї комісії входить тепер в численну делегацію ЗСА на Мадридську конференцію, яка відно вить свою працю вже 9-го лютого ц.р. і яка систематично нагадує урядам ССCP і сателітних країн, що переслідування активістів гельсінкських груп є наявним порушенням самих Гельсінкських угод.

В Оттаві відзначили Роковини Державности

Оттава, Онт. (ОУПС — УІБ). — Тут в Уряді УНреспубліки в екзилі відзначено роковини 22-го січня окремим прийняттям, в якому взяли участь крім Голови Уряду члени Президії Оттавської Ради Поневолених Европейських Народів (президент інж. М. Світуха), делегати екзильного Уряду РПП в Лондоні (д-р Є. Корвін), члени Управи Архівного Комітету УНР (голова Ю. Сальський, секретар—О. Войценко) та інші визначні гості, що живуть на терені столиці Канади.

В імені Уряду вітав присутніх його голова д-р Ярослав Рудницький. Він підніс тост з нагоди великих історичних роковин української суверенности й соборности. В імені гостей промовляв д-р Корвін, нав'язуючи до теперішньої ситуації в Польщі та до потреби якнайтіснішої співпраці всіх поневолених народів під совєтсько-російською окупацією; він згадав окремо українсько-польську деклярацію з 1979 року, що є запорукою такої співпраці обох екзильних урядів.

З нагоди 75-річчя президента УНРеспубліки Миколи Лівицького піднесено окремий тост на його „многоліття" й підписано всіми приявними лист з вітанням й побажанням з цього приводу.

Того ж дня вислано державним діячам Канади, послам і сенаторам,нове видання „Українки екзиліяни" про 60-річчя ДЦУНР, текст українсько-польської декларації та найновіші звернення Паризького Бльоку з приводу подій у Польщі.

В неділю, 24-го січня ц.р., відбулася заходами місцевого Відділу КУК академія-концерт в залі місцевої православної церкви.

Вручать нагороду В. Барці

Ню Йорк, Н. Й. — У пресі вже повідомлялося, що заснована торік Фундація Омеляна й Тетяни Антоновичів встановила щорічну нагороду у висоті 5,000 долярів за найкращий літературний твір, виданий протягом останніх двох років. Як відомо, першу нагороду за 1980-1981 роки ухвалою спеціяльного жюрі надано Василеві Барці за його чотиритомний строфічний роман „Свідок для Сонця Шестикрилих".

Урочисте вручення нагороди відбудеться тут в суботу, 13-го лютого, в Українському Інституті Америки о год. 5-ій по полудні. Вступ виключно за запрошеннями від Фундації. Запрошення розсилатиме Фундація провідним культурним і загально-громадським організаціям, як також органам преси і приватним особам. Особи, що не дістануть запрошення, а хотіли б бути присутніми на урочистості, повинні звернутися не пізніше 10-го лютого до Фундації. Її адреса: FOTA, P.O.Box 40818 Washington, D.C. 20016.

В Клівленді помер бл. п. д-р М. Тимків

Клівленд, Огайо. — У понеділок, 1-го лютого 1982 року, тут помер після короткої недуги бл. п. д-р Мирослав М.Тимків, визначний економіст, старший заступник президента банку „Кардинал".

Похорон відбудеться в п'ятницю, 5-го лютого о годині 10:30 рано з похоронного заведення Головчаків до церкви св. Йосафата, а відтак на цвинтар свв. Петра і Павла в Пармі.

Покійний був членом 240-го Відділу Українського Народного Союзу у Клівленді. Залишив в жалобі дружину Варвару, колишню Міс Союзівку, двох дочок — Христину і Катрусю і сина Івася.

Вашінгтон відзначить 90-ліття Патріярха Йосифа

Вашінгтон. Відзначення 90-ліття життя і 65-ліття священства Глави Української Католицької Церкви Патріярха Йосифа почнуться в цій столиці вільного світу в неділю, 7-го лютого.

Програма складатиметься з двох частин: торжественної Літургії в Соборі Непорочного Зачаття при Мишиген авеню і бенкету в залі Собору Пресвятої Родини при 4250 Гервуд Ровд Благодарственну Літургію відправить о. декан Мартин Канаван в сослуженні місцевих отців душпастирів, з участю парафіяльного хору під диригуванням Миколи Кормелюка. Безпосередньо після Богослуження вірні перейдуть до новозбудованої залі Собору Пресвятої Родини на святочний обід. В часі бенкету буде висвітлений фільм з життя Патріярха та будуть виголошені короткі доповіді в українській і англійській мовах. Тостмайстром бенкету буде професор університету св. Климентія д-р Юрій Старосольський. Квитки вступу можна набути по парафіях або в членів ділового комітету. Ціна — 20 дол. для дорослих, 10 дол. для емеритів і студіюючої молоді.

Вашінгтонські святкування спонзоровані громадським комітетом, який був створений з ініціятиви парафії Пресвятої Родини ще в жовтні минулого року. До цього комітету увійшли обидві католицькі церкви, (Пресвятої Родини і св. Тройці та всі громадські українські установи. Свято підготовляє діловий комітет в складі: о. Йосиф Денищук, ЧНІ, і о. Тарас Лончина — почесні члени, Мирослав Сербин — голова, Володимир Проціньский — містоголова, Богдан Ясіньський — секретар, Марта Терлецька — скарбник, Марта Перейма — вільний член, Марія Елена Кіс — представник Українсько-Американського Клюбу, Марта Ясіньска — референт молоді.

Появилася публікація „Сучасности" про робітничі страйки в Польщі

Мюнхен, Західня Німеччина. — Із видавництва „Сучасність", тут минулого року — із серії Бібліотеки Прологу і Сучасности ч. 148 — появилася нова 193-сторінкова публікація п.з. „Робітничі страйки в Польщі 1980", в якій вибір документів, передмову та заключні висновки опрацював д-р Мирослав Прокоп; обкладинка Ореста Случинського.

Ця збірка документів до генези і діяльности вільної профспілки польських робітників „Солідарність" — розкриває широку картину боротьби польського робітництва та інших кіл польської суспільности, зокрема діячів панівної комуністичної системи. У збірку включено заяви Комітету оборони робітників (КОР) в 1976 році, Хартію робітничих прав з липня 1979 року, тексти документів про утворення і легалізацію вільних профспілок, зокрема домовлення Міжзаводських страйкових комітетів з урядовою комісією в Ґданську і Щеціні, документи про перебіг страйку в жовтні 1980 року, заяви окремих клітин „Солідарности" з різних міст Польщі. У збірці є також заяви солідарности з „Солідарністю" польських письменників, студентів, учених і представників Польської Католицької Церкви та статті таких провідних постатей польського руху онови, як Яцек Куронь, Адам Міхнік, і уривки есею керівника Конфедерації незалежної Польщі Лєшека Мочульского. В книжці — багато світлин, які ілюструють події у Польщі.

Книжку в ціні 7 долярів можна набути в українських книгарнях або у видавництві „Сучасність" у Н. Ільницької, 254 Вест 31 вул., 15 поверх, Ню Йорк, Н.Й. 10001.

Італійська влада подає подробиці про звільнення генерала

Віценза, Італія. — Голова адміністрації провінції, у якій розташована Падуа, де був перетримуваний терористами генерал Джеймс Дозієр і звідки його поліція звільнила, подав докладніші дані про звільнення генерала. Одначе засоби масової міжнародної інформації ставляться до тих даних зі застереженням, передбачуючи, що для добра дальшого слідства й ліквідації Червоних бригад влада поширює також потрібну їй дезінформацію.

Пепіно Ґніччі, голова провінційного уряду провінції Верона, заявив, що він подає свої інформації на підставі докладних даних поліції та зізнань генерала Дозієра. Генерал Дозієр і далі для добра слідства відмовляється давати публічно будь-які інформації. Ґніччі сказав, що основні інформації прийшли від осіб з-поміж членів Червоних Бригад, яких арештовано після схоплення генерала.

Одначе до останнього моменту поліція не мала абсолютної певности, що саме в тому помешканні знаходиться генерал. Щойно останній інформатор дав докладніші й повніші інформації про це. На думку судових і слідчих органів арештований у помешканні, де був генерал, Антоніо Саваста був лідером терористичної групи, яка зорганізувала й перевела схоплення генерала. Вміжчасі поліція арештувала ще одного терориста, 28-річного працівника аптеки Люїджі Кастаделльо, якого підозрівається у безпосередній співучасті в схопленні генерала. Він опісля обсервував безпеку кватири, в якій генерала перетримувано й утримував зв'язок зі злочинцями, які були в тому помешканні.

З інформацій генерала Дозієра Ґніччі подав, що генерал спав, коли почалась атака поліції на кватиру і збудив його щойно стукіт виломлюваних дверей. Саме в тому моменті один з теротистів вирвав з кобури пістолю і через отвір в шатрі, в якому перебував генерал, спрямував її в голову генерала. Хто і як обезвладнив того терориста і не допустив його до стрілу, генерал не подає. Перший поліціянт, якого побачив генерал, був у цивільному та замаскований і генерал думав, що це якась друга терористична банда хоче вирвати його з рук тієї, яка його схопила. Поліція переводить дальші арешти і сподіється розбити організацію Червоних бриґад, або принаймні одну з їхніх найнебезпечніших груп.

ЗСА збільшують допомогу республіці Сальвадор

Вашінгтон. Боротьба в Ель Сальвадорі і за нього загострюється. Совєтський Союз, Куба та інші совєтські сателіти збільшують свою допомогу червоним партизанам у Сальвадорі, підкидають туди щораз нових, добре вишколених і випосажених у найновішу зброю людей. Це поглиблює внутрішню боротьбу. Останнім часом червоні напали на найбільшу летунську базу в Сальвадорі, знищили цілий ряд споруд і літаків, чим значно послабили уряд. Уряд ЗСА, рішив, щоб у тій загостреній ситуації значно підвищити допомогу Сальвадорові.

Для піднесення допомоги треба відповідної ухвали Конґресу. Але заки до цього дійде, Президент ЗСА подав заяву, що уряд Сальвадору „робить усі можливі заходи забезпечувати людські права". Президент таку заяву видав і тим приготовив дорогу для поширеної допомоги. У своїй заяві Президент також подав, що привладна хунта в Сальвадорі зуміла перебрати повністю під свою контролю всі збройні елементи республіки, навіть у великій мірі службу безпеки, яка була досі своєрідною „державою в державі".

Департмент оборони додатково пояснив, що в ньому вже раніше розглянено питання збільшення допомоги Сальвадорові, бо наплиpayючі з різних боків інформації вказували на пляни Москви зробити з нього пробний ґрунт і на ньому за всяку ціну добитися перемоги, щоб поширити свій причілок в Середній Америці, де вже Нікараґуа виконує ролю совєтського сателіта. Одначе для ширших замислів Москви це замало і вона шукає дороги збільшення своїх баз і числа помічників у тому просторі.

З аргументами президента Реґена і його уряду не погоджуються деякі демократичні конгресмени й вони плянують внести законопроєкт про заборону Урядові збільшити допомогу Сальвадорові. Такий законопроєкт заповіли конгресмен-демократ з Айови Том Гаркін, та конгресмен-демократ з Массачусетс Джері Стадс. Їхню ініціятиву підтримує Унія американських громадських вільностей, лідер доктринерської скрайньої ліберальної лінії в американської політиці. Того самого змісту звернення прислали сальвадорські партизани до президента Реґена, які вимагають від нього змінити своє становище і підтримати їх, а не сальвадорський уряд.

Уряд Сальвадору тим часом приготовляє парляментарні вибори, які відбудуться в березні цього року. Новообраний парлямент має відтак схвалити нову конституцію.

У світі

В АНГЛІЇ ЗНОВУ мали місце вуличні заворушення чорних і інших меншин, які прибули й далі прибувають з різних країн, що колись входили в склад Британської імперії. Найгостріші зудари мали місце в Брістолі, частині великого Лондону де два роки тому відбулися масові зудари з поліцією. У п'ятницю, 29-го січня, молоді чорні заатакували поліцію бензиновими бомбами й деяких з них ранили. Зудар мав місце в околиці катедри св. Павла, одної з найбільших святинь в Англії. Вуличні заворушення почалися день перед тим боротьбою між групами чорної й білої молоді. Коли ж наступного дня поліція намагалася не допустити до поновлення зударів, чорні заатакували поліцію. Завдяки охоронним засобам, щитам і відповідній тактиці поліції пощастило уникнути жертв у людях, хоч у перший день зударів одного поліцая поранено і його відставлено до шпиталю.

У ВІДНОСИНАХ МІЖ ІНДІЄЮ І ПАКІСТАНОМ дійшло останнім часом до значного злагіднення. Донедавна відносини ті були дуже напружені, навіть появлялися вістки в пресі та в інших засобах масової інформації про можливість поміж ними збройного конфлікту. Тепер на запрошення прем'єра Індії Індіри Ґанді до Ню Делі, столиці Індії, прибув міністер закордонних справ Пакістану, Аґа Шагі. Аґа Шагі відбув довшу розмову з Індірою Ґанді, а відтак з міністром закордонних справ Індії Нарасімга Рао. Прем'єр поставила пропозицію Пакістанові, щоб обидві країни створили спільну комісію для розгляду кордонних і інших питань, які є між тими двома країнами. Після того обидві сторони говорили про можливості заключення пакту неагресії між ними. Міністер Шагі сказав в імені Пакістану, що „Пакістан завжди був і є готовий жити в постійному мирі з Індією". Міністер закордонних справ Індії Рао пояснив, що запрошенням міністра закордонних справ Пакістану до себе Індія дала вислів своєму бажанню мирно полагодити всі існуючі між тими двома країнами непорозуміння і конфлікти.

У СУБОТУ 30-ГО СІЧНЯ західньонімецька поліція силою розігнала лівих демонстрантів, які намагалися вдертися на летовище у Франкфурті, демонструючи проти побудови додаткового стартового полотна. Демонстранти не хотіли поступитися поліції, а навпаки намагалися силою перервати її кордон і тоді дійшло до зударів, у висліді 100 демонстрантів було ранених, а около 90 арештованих. Всіх арештованих опісля звільнено з вийнятком одного, якого вже перед тим пошукувала поліція. З ранених коло 15 вимагають довшого, або коротшого перебування в шпиталі. В неділю повторилася демонстрація, але цим разом демонстранти вже не були такі аґресивні. В суботу вони ранили коло 100 поліціянтів, у тому принаймні шість було важко ранених. Зудари в суботу перейшли з околиці летовища до середини міста. В неділю демонстрантів було значно менше й виступали вони не так аґресивно, тому серед них менше жертв, менше арештованих, а серед поліціянтів зовсім мало потурбованих у часі недільних випадків.

КОРОЛЬ ЙОРДАНІЇ ГУССЕЙН звернувся через йорданське радіо з апелем до йорданських молодих чоловіків з військовим вишколом, щоб вони зголошувалися на воєнну допомогу у війні Іраку з Іраном. Король сам зголосився на охотника й заповів, що поведе йорданський леґіон у бій. Аппель короля Гуссейна не так є доказом його войовничости, як важкого положення, у якому знайшовся його союзник Ірак. Ірак розпочав цю війну, обраховуючи, що Іран є легкою добичею з огляду на внутрішні неполадки після державного перевороту й усунення шаха та проклямації на республіку. Одначе після перших ударів іракських частин на неприготованих іранців і пов'язаних з тим успіхів Іраку, положення для Іраку почало гіршати. Іран почав мобілізувати свої резерви, які значно більші від іракських, краще вишколені та вивіновані, а крім цього ісламські охотники, які масово голосилися на фронт, виявилися добрими й хоробрими бійцями. Іракська офензива застрягла, а, відтак іранські частини перейшли до протиофензиви й здобували успіхи. Ірак втратив ініціятиву й тільки нові сили з арабського боку можуть допогти йому знову ту ініціятиву перебрати.

УРЯД ІЗРАЇЛЯ остаточно погодився на стаціонування британських, французьких, італійських та голляндських військових частин на Синайському півострові, як частини міжнародного корпусу, що перебере на себе захист того півострова після його звільнення й передачі урядові Єгипту в квітні ц.р. Всі чотири названі країни є за нав'язанням розмов з ПВО та за широкою автономією для арабів в Ізраїлі, через що Ізраїль з початку не годився на їхню участь у тому міжнародному корпусі.

ЯРОСЛАВА ЛЕСІВА ЗАСУДИЛИ ВДРУГЕ

Ярослав Лесів

Ню Йорк, Н.Й. (ЗП УГГ) 15-го листопада 1979 року ув'язнили на 2 роки члена Української Гельсінкської Групи, вчителя з Івано-Франківщини Ярослава Лесіва, за сфальшованим звинуваченням у зберіганні наркотиків, а насправді за те, що він колишній політв'язень, який уже відбув ув'язнення в 1967-1973 рр. за приналежність до Українського Національного Фронту і не став „на шлях виправлення", тобто не засудив своїх національних переконань, а включився з іншими членами УГГ в оборону потоптаних людських прав.

15-го листопада 1981 року його мали звільнити. Та не змогли привітати Я.Лесеві на волі ні родина, ні друзі. Недавно прийшла з України звістка, що Я.Лесіва, після піврічного слідства, засудили знову - цього разу на 5 років.

Це вже не перший випадок за останній час, коли правозахисників судять в ув'язненні знову, тобто фактично продовжують присуджений термін. Так сталося з братами Подрабінеками з Москви, з Василем Барладяну, якого після 3-річного ув'язнення засудили знову на три роки. Така доля чекає зараз Василя Овсієнка. Тепер це сталося також з Я. Лесевим.

Покищо невідомо, що йому інкримінували цього разу, але відомо, що єдиний „злочин", за який втретє засудили Я.Лесіва, - це його переконання та обстоювання людської гідности.

Дружина Лесіва Стефанія Федорівна з сином Тарасом мешкає під адресою: 285603 Івано-Франківська обл., Долинський р-н, м. Болехів, вул. Щорса, 14.

ВАЩЕНКО ПРИЙМАЄ ХАРЧІ В ШПИТАЛІ В МОСКВІ

Москва. — Лідія Ващенко яку американська амбасада видала в руки совєтської влади з огляду на загрозливий стан її здоров'я і конечність шпитального лікування, як подали совєтські речники, почала в шпиталі їсти й почувається краще.

Лідія Ващенко, яка має 31 років, є одною із семи членів родини Ващенко, які схоронилися від переслідування за їхні релігійні вірування в американській амбасаді. Прибули вони до Москви з Сибіру, шукаючи захисту від совєтської влади й можливости виїхати за кордон. Після три і піврічного перебування в амбасаді і не бачивши будь-якої розв'язки їхньої справи, Лідія і її 51-річна мати Августина після Різдва цього року розпочали голодівку. Спершу приймали вони тільки плинну страву, а відтак взагалі відмовилися від їдження. Чи Лідія Ващенко почала їсти добровільно в шпиталі, чи під примусом—невідомо.

Зпочатку вона була на відділі інтенсивної опіки, але в понеділок переведено її на регулярний відділ, де вона може зустрічатися з відвідувачами. Адміністрація шпиталю повідомила, що один з американських дипломатів з амбасади відвідував її в шпиталі і мав з нею розмову. Всякі інші інформації адміністрація шпиталю Боткіна, де перебуває Лідія, відмовилася давати. Шпиталь Боткіна вважається в Москві за кращий і є в ньому також відділ для закордонних дипломатів.

Решта родини Вашенків, яка як і Лідія, є практикуючими п'ятидесятниками, занепокоєна дальшою долею Лідії. Вони вимагають запевнень, що Лідія буде трактована згідно з потребами лікування, не буде піддана переслуханням, ні ніякими іншим заходам КҐБ та після вилічення повернеться до родини в амбасаді. Вся родина Ващенків і далі категорично вимагає, щоб їм совєтська влада видала дозвіл на виїзд за кордон.

В Америці

АМБАСАДОР З'єднаних Стейтів Америки до Об'єднаних Націй Джін Киркпатрик заявила в інтерв'ю, що вона часто чує голоси інших делеґацій в ОН про жидівські впливи на місію ЗСА. „Я не можу сказати, що в ОН існує антисемітизм, бо не бачу підстави для такого твердження", — заявила Киркпатрик, підкреслюючи, що її вже декілька разів звертали увагу про пропорційно завелику групу працівників жидівської національности в американській місії до ОН Розмову з амбасадором Дж. Киркпатрик передала телевізійна сітка Ей-Бі-Сі під час програми „60 хвилин". Майк Воллес, який переводив інтерв'ю з Киркпатрик, двократно запитував амбасадора чи дійсно в ОН існує антисемітизм. Запитана тільки повторила раніше твердження почуте нею на форумі ОН. Вона при тому відмовилась назвати прізвища осіб, від яких походять ці „поголоски".

ПРЕЗИДЕНТ РОНАЛД РЕҐЕН знову обвинуватив Совєтський Союз за нестерпну політичну і економічну ситуацію в Польщі, витворену у висліді проголошеного там ще 13-го грудня минулого року воєнного стану, посиленого терору проти вільнодумних осіб, зокрема членів і провідного активу вільної профспілки „Солідарність" і нездібности розв'язати господарські проблеми у висліді чого населення голодує. Якщо ситуація в Польщі буде погіршуватися, — заявив Президент, — З'єднані Стейти Америки є готові виступити дуже рішучо проти теперішнього уряду в Польщі і його протекторів в Москві. Президент Р. Реґен не сказав, які саме нові засоби протиакції він має на увазі.

НА ПРОЦЕСІ проти Вейна Вілліямса в Атланті, Джорджія, якому закидають покищо вбивство тільки двох негритянських юнаків з усіх 28-ох забитих на протязі 22-ох місяців, кожний день приносить нові сенсаційні відкриття, які, як кажуть спостерігачі, дуже притемнюють не тільки саму особу підсудного, але також його шанси на оправдання. Вілліямс, якому минуло 23 роки, побудував свою оборону на тому, що він, мовляв, не знав ані одного із замордованих юнаків. Однак свідки один за одним стверджують, що він зустрічався з багатьма жертвами раніше, а декого знав особисто, і навіть дружив з багатьма. Раніші досліди виказували, що забитих бачили у різних автомобілях і це нібито мало вказувати, що в Атланті існувала змова багатьох вбивників. Тепер на суді показалось, що як раз Вілліямс є в посіданні кількох різної краски автомобілів, якими він міг користуватися в різному часі. Прокуратура, маючи багато доказів про діяльність В.Вілліямса, намагатиметься доказати йому вбивства ще 10-ох юнаків.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893

Svoboda USPS (30-420 ISSN 0274-6964) is published daily except Sundays, Mondays, and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302.
Subscription: 1 year — $40.00, 6 months — $22.00, 3 months — $12.00. UNA members 65¢ a month. Change of address — 50¢. Make checks or money orders payable to "Svoboda".
Postmaster: Send address changes to "Svoboda", P.O. Box 346, Jersey City, N.J. 07303.

Second Class Postage paid at Jersey City, N.J.

Статті і дописи, підписані авторами, не мусять відповідати поглядам Редакції. Редакція застерігає собі право в потребі виправляти і скорочувати надіслані матеріяли. Незамовлені матеріяли повертається тільки тоді, коли автор собі це виразно застеріг, долучивши заадресовану коверту з відповідною поштовою оплатою — За зміст оголошень Редакція не відповідає.

Передплата на рік $40.00, на півроку — $22.00, на 3 місяці — $12.00. Для членів УНСоюзу 65¢ міс. За кожну зміну адреси — 50¢. Чеки і "money orders" виставляти на "Svoboda".

P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

За що процесуються люди...

Можливо, що є народи у світі, які не знають, що таке „манія процесуватися", але українське село в Галичині за панування Австрії і Польщі хворіло на „процеси за межу". Українські адвокати, які були не тільки професіоналами свого діла, але й елітарною верствою усього громадсько-політичного життя, старалися переконати селян, щоби вони ладнали суперечки з сусідами поза судами — не витрачали грошей та енергії на процесування. Цікаво, що по такій самій лінії промовляв голова Найвищого Суду Америки Воррен Бирґер на конвенції Американської Асоціяції Адвокатів у Чикаґо, тавруючи „крайову епідемію" процесів. Американські люди, говорив він, поводяться так, наче би суди мали ладнати все те, що належить до Церкви, родини і суспільних відносин. Він закликав правничий світ та всіх американських земляків, щоби вони старалися полагоджувати свої проблеми, свої суперечки і претенсії поза судовими залями, допускаючи в різних випадках арбітраж.

Суддя Апеляційного суду Вілбир Пелл навів у дебатах на цю тему кілька диковинних прикладів, за що люди процесуються. І так, одна жінка у стейті Мишиґен заскаржила сусіда за те, що його собака перескочив пліт і залицявся — з успіхом — до її собачки. Вона домагалася звороту коштів витрачених на ветеринаря, якого — у зв'язку з тією любовною історією собак — викликала та жінка. Інший приклад не менш дивоглядний: Батьки одної 12-річної дівчинки зголосили до суду скаргу проти видавця журналу з непристойними образками й світлинами, вимагаючи відшкодування у висоті 11,200,000 дол. за те, що їх малолітня донечка випадково купила такий журнал і була „морально потрясена", побачивши ті непристойні образки...

Відомо, що вся американська система судочинства хворіє різними недугами. Підсудний має можливості роками процесуватися, відкликаючися до щораз іншої вищої інстанції — аж до Найвищого Суду. Суди перевантажені справами, підсудні вичікують місяцями і роками на вирішення їх справ, ліберальні судді й ввесь ліберальний світ у ЗСА турбується більше правами злочинців, як їхніх жертв, лагідні присуди чи взагалі звільнювання підсудних створило „справедливість оборотових дверей" — злочинець входить одними дверми і зараз же тими самими виходить на волю, — постала верства спекулянтів, щоби процесуватися за відшкодування — це насправді нещастя, бо створює нездорову атмосферу.

ПРАЦІВНИКИ ОБ'ЄДНАНИХ НАЦІЙ БУЛИ потрясені випадком, який трапився в Головній квартирі цієї міжнародної організації. Один із працівників 57-річний голляндець Йоганнес Рейвен, покінчив самогубством, вискочивши через вікно зі свого бюра, яке знаходилось на 18-му поверсі високої будівлі. Він не залишив жадної посмертної записки і ніхто й досі не знає справжньої причини самогубства. Було тільки відомо, що він в останньому часі хворів на невилічиму хворобу нирок і дуже часто попадав у стан депресії. Минулого тижня Рейвен добровільно зрезиґнував з праці з причини хвороби. Він був затруднений в ОН на протязі 35-ох років.

Іван Кедрин

ЄДНІСТЬ УСІХ ХРИСТИЯН

Найбільш характеристичною рисою середньовіччя була релігійна ворожнеча. Неначе символом її було спалення чеха Івана Гуса на костирі 1415 року, після чого велися довгі так звані гуситські війни. Релігійна ворожнеча затяглась і в новітні часи, в яких, вправді, не було вже давньої жорстокости „святої інквізиції", з паленням на костирі чарівниць, але ще у 1572 році відбулася у Франції кривава „Вартоломейська ніч", у якій у самому Парижі згинуло 2,000 гугенотів і в цілій Франції коло 8,000. Залишки тієї середньовічної релігійної ворожнечі дійшли аж до наших часів. Адже революцію в Ірані проти шаха Різи Паглеві спричинила ненависть одної фанатичної секти мусулман проти „ляїзації" та „европеїзації" Ірану і так само єгипетський президент Анвар Садат згинув в наслідок змови мусулманських фанатиків, які свій релігійний фанатизм сполучили, як і в Ірані, з політичними амбіціями проводирів.

Трагедією ірляндського народу є продовжування такої ворожнечі між південно-ірляндськими католиками і північно ірляндськими протестантами, в наслідок чого згинули вже десятки тисяч синів і дочок того самого народу. Ця проблема дотепер конструктивно — не розв'язана. Виконавець атентату проти Папи Івана Павла ІІ виправдував себе переконанням, що Папа, як голова Католицької Церкви, загрожує мусулманізмові.

Продовжування релігійної ворожнечі у ХХ-му сторіччі — це одно велике трагічне непорозуміння, це анахронізм, що його не вільно плекати, а треба викорінювати. І по цій лінії пішло „Звернення" усіх українських католицьких Владик в Америці в справі „Тижня молитов за християнську єдність" („Свобода" з 16-го січня 1982). Пригадка про Другий Ватиканський собор, який поручав толеранцію, любов і співпрацю не тільки всіх християн, але й усіх, хто тільки вірить в існування одного Бога, ця пригадка надзвичайно на часі. Ця пригадка перестерігає проти відновлювання будь-яких скреготів і непорозумінь між вірними Української Католицької, Української Православної і Євангельської Церков. Це все християнські Церкви, і всі вони мають традицію також українських патріотичних Церков, які стоять на сторожі прав українського народу і за це терплять від тих, які, вдаряючи по Церквах, бажали вдарити по народі. За царату Православна Церква була знаряддям русифікаторської політики в Україні, — Олександер Лотоцький оповідає про це у своєму знаменитому тритомовому творі „Сторінки минулого" — він теж насправжній автор закону про автокефалію Української Православної Церкви, що його можна було проголосити щойно 1-го січня 1919 року.

Українська Православна Церква була теж предметом переслідування в епосі панування Польщі на Правобережжі, а за відродженої Польщі в добі між двома світовими війнами-чорною плямою на її історії було руйнування українських православних церков на Холмщині й Волині, під претекстом, що вони були колись католицькими: вони були католицькими, але грекокатолицькими, українськими, а не польськими римокатолицькими. Відомо, що в обороні тих православних святинь виступив гостро Слуга Божий Кир Андрей Шептицький, а у варшавському соймі якнайрізкіше з'ясовував усю ту ганебну акцію і таврував її польських винуватців посол УНДО д-р Степан Баран — католик, але першорядний знавець православних справ.

Знову ж існування Української Католицької Церкви було сіллю в оці однаково царських, як большевицьких правителів імперії і вони довели до її ліквідації на штучно вирежисерованому „соборі" у 1946 році.

Української Католицької Церкви в Україні все одно не вбили, тільки загнали в підпілля. І всі українські православні духовники однаково в Україні, як у діяспорі сущі, знають про мучеництво Української Католицької Церкви, що її останній Владика на митрополичому престолі у Львові оперся усьому теророві і всім намовам своїх переслідувачів і чудом врятувався, витерпівши 17 років заслання у кацеті на далекій півночі...

Однаково Кир Йосиф, що його український католицький мирянський рух визнав як свого Патріярха, за свого першого перебування в Америці відвідав православного Митрополита у Бавнд Бруку, — і те саме зробив теперішній Митрополит Стефан, після чого ревізитував його православний Митрополит Мстислав. Теперішній заклик всіх чотирьох українських католицьких Владик в ЗСА плекати „братню любов до своїх православних братів" — це черговий не тільки релігійний, але громадський патріотичний чин наших католицьких Владик. У всіх трьох переведених дотепер Світових Конґресах Вільних Українців Владики всіх трьох наших Церков спільно, дружньо, по-християнськи і по-громадськи сиділи за одним президіяльним столом на тамошніх бенкетах і спричинилися до успіху тих величезних манiфестацій.

Очевидно, всі ми, католики і православні, мріємо про злуку Церков. Покійний Митрополит Греко-Православної Церкви у Канаді, раніше ректор Кам'янецького університету, згодом, за Польщі, професор Варшавського університету Іван Огієнко (як митрополит — Іларіон) пішов ще далі, бо проголосив був гасло „Один нарід, одна Церква, одна мова й один правопис". При всіх своїх заслугах для Церкви й української культури, він не мав рації. У Великобританії, Франції, Німеччині, Швайцарії є католики й протестанти, в Америці є десятки різних Церков, і ледве чи існує якась країна у світі, де всі без вийнятку були б одного віровизнання. Щодо мови, то Ґергард Гавтман писав свої чудові драми наріччям „пляттдойч" і ті, хто володіє тільки літературною німецькою мовою „гохдойч" — його творів не вміє читати. Так само правописні різниці не мають великого значення. Наприклад, у Польщі між двома світовими війнами найпопулярніший, із найбільшим накладом щоденник „Ілюстровани Кур'єр Цодзенни" у Кракові (до речі — українoжерний) до кінця

(Закінгення на стор. 7)

Святослав Караванський

Дружня бесіда

ПИТАННЯ: Які факти, що про них ви довідались у вільному світі про СССР, ви хотіли б прокоментувати?

ВІДПОВІДЬ: Безперечно, що для людини, котра півстоліття свідомого життя жила в умовах суцільної дезінформації, фактаж, нагромаджений на Заході про СССР за 60 років, до певної міри є одкровення. Хоч правда, про деякі факти, невідомі пересічному жителю СССР, я мав змогу довідатись у таборах від цікавих людей та завдяки перебуванню на кинутій Совєтами у 1941-44 роках території. Проте деякі факти — цілковита новина для мене.

Я знав і знаю, як багато сил та коштів Кремль приділяє підривній роботі на Заході; тут і пряме шпигунство, і створення та підтримка серії громадсько-політичних рухів, підпорядкованих і субсидованих Кремлем. Проте, деякі факти стали мені відомими лише на Заході.

Дуже характерна для розуміння методів совєтської розвідки є історія аґента Москви — англійського аристократа — Филбі. Захопившись з молодих літ модним у 30-их роках марксизмом, молодий Филбі створив у коледжі марксистський гурток. Довідавшись про це, совєтські аґенти завербували молодого мрійника „служити великій ідеї". Він дістав наказ змінити погляди. З лівого Филбі мало-помалу стає правим. Він публікує у пресі кілька статтей з критикою СССР.

Під час еспанських подій Филбі дістав перше завдання від совєтської розвідки. Він їде до Еспанії, як кореспондент „Таймсу". Газета публікує статті Филбі на захист Франко. Ліві друзі Филбі вважають його за зрадника. Насправді ж Филбі передає до Москви дуже дорогу секретну інформацію. Це було не легко. Одного разу розвідка Франко заарештувала Филбі, але він устиг проковтнути небезпечні папірці — докази його шпигунства. Поліція вибачилась.

Посол республіканців у Лондоні вимагає відкликання Филбі. Отже у створенні його репутації „правого" бере участь промосковський республіканський уряд.

Після війни в Еспанії Филбі стає на службу до англійської розвідки. І тут працює для СССР. Замешкавши згодом у Вашінґтоні, саме Филбі передав перші дані про конструкцію американської атомної бомби Москві. Отак „невинні" політичні переконання обернулися на смертельну загрозу для Заходу.

Історія Филбі — це дуже наочний приклад, які методи вживає совєтська розвідка для маскування своєї аґентури і для ведення шпигунства на Заході. Ця історія у всіх своїх деталях містить багато фактів, що їх корисно знати кожному, хто хоче мати правильне уявлення про причини успіхів СССР у його „мирному" наступові на вільний світ.

Я. Т.

ФІЛЯДЕЛЬФІЙСЬКІ ЧАСОПИСИ ПРО РОЗПРАВУ КОВАЛЬЧУКА

У понеділок, 18-го січня ц. р. у Філядельфії, у федеральному суді відбувся останній день розправи проти Сергія Ковальчука, у якому оборона і прокуратура представили свої заключні арґументи. Є позитивним і гідним уваги явище, що два найбільші філядельфійські щоденники цим разом об'єктивно інформували про перебіг розправи і поправно передали до відома блискучі арґументи оборонця.

Нижче подаємо цікавіші вийнятки із довгих репортажів в обох філядельфійських щоденниках.

Із звіту А. В. Ґізелмана у „Буллетині":

„...Оборонець закинув вчора у федеральному суді, що філядельфійського кравця Сергія Ковальчука фальшиво оскаржив Совєтський Союзу із допомогою Департаменту справедливости ЗСА." Ця справа виявила неприродний зв'язок між совєтською тайною поліцією і Спеціяльним відділом (Департаменту справедливости), — заявив оборонець Джан Раджерс Керрол дистриктному судді Д. П. Фулламові... Керрол сказав Фулламові, що він є переконаний, що (свідчення проти Ковальчука) були зфабриковані совєтами, щоби його фальшиво оскаржити... Оборонець сказав, що він переконаний, що совєти змусили свідків брехати... Вони вміють зааранжувати все так, щоб це виглядало віродостойно... Він пригадав, що оборона покликала трьох свідків, які свідчили, що вони знають з власного досвіду, що совєтські урядники продукували фальшиві оскарження проти політичних в'язнів. Ці свідки зізнавали теж про мотиви, які мають совєти, щоб шкодити українській еміґрації..."

Із великого репортажу Дороті Сторк у газеті „Філядельфія Інквайрері": „Департамент справедливости, спонуканий у 1963 році статтею, яку було поміщено в одному совєтському журналі, а відтак передруковано „Ню Йорк Таймсом", ждав до 1976 року, щоби розпочати судову розправу проти Ковальчука. Від часу статті у „Ню Йорк Таймсі", на протязі 18 років, кравець і його родина мовчазно перед їхнім домом зносили інсинуації і демонстрації Жидівської Ліги Оборони... У другому ряді, за родиною Ковальчуків, сидять українці рішені боронити Ковальчуків, скільки можливо перед зневагами жидівських організацій, які заповняють задні сидження... Зізнавання більшости свідків передані на „відеотасьмах, що їх випродуковано Совєтським Союзом і передано Департаментові справедливости ЗСА... Вас, разом з Українською Ліґою проти Знеславлювання, охоплює здивування, що це за вимір справедливости, вживати в американському суді совєтські тасьми..."

Доротті Сторк змальовує атмосферу взаємоненависти, яка панує у судовій залі, і каже: „Яке не випало б рішення судді, — життя Сергія Ковальчука, по всіх тих роках, ще раз скалічили залишки давніх ненавистей. Може він є призвичаєний до цього?.."

І журналістка кінчає: „І вам цікаво, коли це все скінчиться..."

Це дуже позитивне і водночас незвичайне явище, що і згадані журналісти і два найбільші філядельфійські щоденники, об'єктивно поінформували про справу Ковальчука. На початку процесу Ковальчука і під час цілого процесу бл. п. Осідача всі філядельфійські часописи подавали звідомлення про цю розправу дуже необ'єктивно, деякі репортажі мали характер протиукраїнської нагінки.

Від самого початку проти цих необ'єктивних повідомлень філядельфійська Ліґа проти знеславлення Українського Імени вела боротьбу дорогою безчисленних листів, заявами, меморіялами і телефонічними розмовами з відповідальними редакторами і. т. п.

Теперішні об'єктивні статті у філядельфійських часописах є доказом і пригадкою, що першою і основною передумовиною якихнебудь успіхів — це наполеглива, витривала і вперта дія.

Безустанні зусилля філядельфійської Ліґи добитися об'єктивної постави американської преси до справи Ковальчука і раніше Осідача — це тільки частина невтомної, наполегливої праці Ліґи.

Людкевичеві на славу

Дня 10-го січня ц.р., у невеликій залі Українського Інституту Америки, відбулася вагома і незвичайна подія у культурно-музичному секторі життя української громади, бо в низці концертів із „Серії українських композиторів" стало вкінці дійсністю виконання в цілості однієї з найбільш оригінальних і найбільш цікавих композицій безсмертного Людкевича, фортепіянового твору: „Елегія" із підзаголовком „Тема з варіяціями". Сама тема взята зі староґалицької пісні „Там, де Чорногора сумно угрів край вітає". Автором пісні мав бути о. Заклинський, на Підкарпатті, якому в молодому віці померла жінка, залишивши його з малими дітьми. І він у тузі за втраченим щастям, мав скласти ту вийняткову пісню, що стала канвою твору Людкевича. В чому ж вагомість „Елегії"? Це одноразовий твір, якому важко протиставити якунебудь іншу композицію із цієї ділянки у світовій фортепіяновій літературі, як щодо особливо довжинної побудови (51 сторінка друку), так і щодо фінезу мистецької інвенції однотематичного мотиву. Таку оцінку, за дозволом кремлівської цензури, починають висловлювати вкінці несміливо і наші совєтські музикознавці.

Цей капітальний твір написав Людкевич у тузі за далекою Україною, в російському полоні, в Азії, під час Першої світової війни, у 1916-17 роках. Між двома війнами її майже у Галичині не виконувано, поперше: творцем „Елегії" була рідкісно скромна людина, яка нікому не накидалась зі своїми творами, а подруге: в нас майже не було тоді відповідних піяністів для виконання цього грандіозного твору. Коли ж Людкевич в одній своїй критиці на концерт хору „Сурми" у Львові 1938 року, згадує коротко, що піяністка М.Вишницька, виконала тоді „Елегію", то це напевно, хоч би з огляду на довжину інших точок, було тільки частинне виконання, на що наш композитор давав свою згоду. Так само тут, у ЗСА, мали ми теж приємність почути частинно відтворений твір у гарному виконанні піяністки Д.Каранович-Гординської.

Щодо друку „Елегії", то появились вона вкінці в виданні „Музичної України" в Києві 1975 року, однак — і це вже світова таємниця — в такім малім накладі, що твір зразу став „rara avis" чи бібліофільською рідкістю,

(Закінгення на стар. 8)

Богдан Цимбалістий

ТАВРО БЕЗДЕРЖАВНОСТИ

X

Роля преси.

Преса в наш час може мати великий вплив на вирощування політичної культури серед суспільства. Для українців вона може дуже сприяти витворенню серед них почуття національної єдности. На жаль, наша преса, зокрема партійна, замість об'єднувати українців, їх ще більше розсварює. Перш за все преса однобічно інформує, промовчує успіхи чи позитивні акції осіб або груп, які ставляться критично до даної партії. Читачі, виховувані такою пресою, ніколи не здобудуться на почуття пов'язаности з іншими українцями, що стоять поза їхнім середовищем, тобто ніколи не дійдуть до рівня державницького політично-зрілого думання тих інших українців, бо про їхню роботу вони прямо не мають змоги довідатися.

Якщо мова про опінії, висловлені на сторінках преси, відповідальним редакціям слід би уникати друкування статтей всіляких демагогів, які всупереч фактам свідомо ширять неправду, підривають довір'я до інших, поглиблюють ворожнечу.

Липинський писав: „Громадянство, яке не має організованої опінії (тобто зорганізованої інтеліґенції), яка жила б з об'єднування, а не роз'єднування громадянства, не може мати найменшої відпорности на сторонні чужоземні впливи, і нема такої ворожої провокації, яка не могла б удатися серед такого громадянства, збільшуючи в ньому хаос, анархію і взаємну ворожнечу" (Листи до Братів Хліборобів, стор. 459).

Наукові установи, Церква, партії

Наші науковці могли б дати теж кращий приклад національного консенту. Хоч це може дрібна річ, але вона симптоматична: наші науковці не можуть досі погодитися, як називати країну, в якій живемо. У висліді одна наукова установа і деякі періодики вживають назву США, інші газети і науковці вживають назву ЗСА, ще інші — ЗДА. Назва-це дрібниця, однак, серед нас вона виростає до „принципової" справи.

Праґматичні американці міняють назви для вигоди громадян. У нас кожна дрібничка, чи це буде правопис, чи календар, чи порядок кольорів на прапорі, чи назва країни, стає якоюсь ненарушимою святістю, довкола якої ведуться нескінченні суперечки і сварки, які доводять до розколів у громаді. За цим криється типове наше сам-собі-панство, тобто не визнавання над собою ніякого авторитету. Кожний уважає, що тільки його погляд на дану справу правильний. Усі інші мають його прийняти. Ми, отже, забуваємо, що важніше за те, чи погляд правильний, чи неправильний — є знайдення консенту на один термін, на один правопис, один календар тощо. Є у нас автори, які настоюють, щоб друкувати їхні статті за правописом, який вони вважають єдиноправильним; якщо редакція не погоджується на цю вимогу, тоді „краще не друкувати статті". Менше важний їм зміст статті, потреба висловити свою думку і збагатити тим громадську. Важливіше над усе — вживати правопис, що його вони визнали.

Подібна ситуація існує в нашому церковному житті. Православні українці вже віддавна мають свої Богослужби в гарній українській мові. Коли Католицька Церква рішила перейти на живу мову, найбільш раціонально і доцільно було перейти на мову, вживану в Православній Церкві. Замість того вони творять якусь нову мову — мішанину церковних і сучасних українських слів. Тут не йдеться про якісь догматичні різниці між обома Церквами, а про вислів своїх релігійних почувань, що можна би робити однією спільною мовою.

Для прикладу вкажу на популярну молитву „Отче наш". Українські католики мають один текст, а православні мають аж кілька. Чи дійсно так важливим є, щоб вживати в молитві слова „должникам", а не „винуватцям" чи „довжникам" нашим; „довги", а не „провини" наші, і навпаки? Католики моляться „хліб наш насущний дай нам днесь"; в одній православній церкві — „хліба нашого щоденного дай нам сьогодні", в іншій церкві — „хліб наш щоденний дай нам сьогодні", а ще в іншій — „хліб наш насущний дай нам сьогодні". Вистачить зайти до трьох православних церков у місті Ню Йорку і почуєте три тексти цієї самої молитви.

Ці різниці в молитві можуть видаватися маловажні, але вони є симптоматичні для нашої недуги. Цей приклад особливо повинин соромити нас, коли зважити, що протестанти і католики на Заході вже від століть мають один текст тієї самої молитви, дарма що між ними існують великі догматичні та обрядові різниці, що вони вели криваві релігійні війни між собою.

А ми, українці, близькі догмами і обрядом, не можемо узгіднити тексту молитви, яку доводиться часто проказувати спільно і прилюдно. Все це діється в ХХ столітті, майже чотириста років після релігійних полемік і релігійного роз'єднання.

Подібні різниці введено в тексти Літургії. Православні славлять Бога „На віки вічні", а католики „на віки віків"; православні закликають „В спокої Господеві помолімось", а католики — „в мирі Господеві помолімся".

Важко зрозуміти сенс і потребу таких розрізнювань. Їх хіба можна пояснити як вияви типового нашого сам-собіпанства усіх: від найвищих духовних осіб починаючи, до поодиноких священиків та дяків. Якщо церковні люди не можуть узгіднити тексту однієї молитви, важко сподіватися, щоб вони були здібні дійти до згоди у більш важливих речах — хоча б у спільному святкуванні тисячоліття.

З одного боку католицькі владики взивають православних до наближення, до спільного святкування тисячоліття християнства в Україні. З другого боку — створюють перешкоди, розрізнення, щоб підкреслити свою окремішність. Бо навіть, якщо б прийшло колись до якихось розмов про наближення наших Церков, одним з питань буде справа літургійної мови. Кожна Церква боронитими свою мову і можуть вони роками за це сперечатися.

Так знову на наших очах творяться акти, що нас роз'єднують. Якби було більше призадуми про наслідки своїх рішень, зокрема для справи національної єдности і зближення; якби було більше самокритицизму в наших Владик, які не повинні вважати себе експертами мови і вводити дивовижу-мішанину української і церковнослов'янської мови, можна було б обминути таке роз'єднання навіть тоді, якщо б збереження певних архаїзмів у літургійній мові було побажане і звучало гарно, набожно. Важливішою справою повинна б бути нагода знайти згоду щодо літургійної мови з іншими українськими Церквами. Інакше всякі заяви, послання і апелі до єдности залишаться лише словами і актами для архівів. Не слова, але практичні, конкретні кроки наближать наші Церкви. Таким ділом було б прийняття однієї мови для молитов і Літургії.

* * *

Вкінці наші партії. Хоч, на думку автора цієї статті, наші давні, привезені з краю чи діпівських таборів політичні партії не мають рації існування в діяспорі, бо нема можливости організувати свою владу, — що є головною функцією партій, — вони таки існують і ще деякий час будуть існувати. У вільній Україні, очевидно, партії будуть існувати.

Проте деякі наші теперішні партії забувають, що вони — як сама назва вказує — є лише „частиною" суспільности; що крім них існують інші групи з неменшим правом співвирішувати долю свого народу чи нашої громади. Україна — це щось більше як партія чи рух. До них можна звернути слова В.Липинського: „Або єсть українська нація, яку обов'язують закони всіх інших націй, а перш за все — закон певної мінімальної національної солідарности, — або єсть українська партія. Коли сучасне українство — це партія, до якої члени приймаються, але також виключаються, то це — у власному її про себе переконанні — найбільш погана з усіх поганих партій, що колинебудь витворили з-поміж себе на протязі віків люди без спільної національної ознаки, що живуть між ріками Прип'яттю і Чорним та Озівським морем" („Листи до Братів Хліборобів", стор. 30).

В.Липинський висловив цю думку ще в 1920-их роках, проте його погляд важливий і сьогодні. Він же скерований до тієї внутрішньої небезпеки, яка виростає з нашої політичної незрілости, а саме — з ідеологічного розуміння України. В період Визвольних змагань цю недержавницьку поставу виявляли деякі наші соціялісти, які ставили вище перемогу соціялізму, ніж творення власної держави.

(Продовження буде)

ПРОТОКОЛ

РІЧНИХ НАРАД ГОЛОВНОГО УРЯДУ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ, ЩО ВІДБУЛИСЯ НА „СОЮЗІВЦІ" В ДНЯХ ВІД 8-го до 12-го ЧЕРВНЯ 1981 РОКУ

(11)

ДИСКУСІЯ НАД ЗВІТАМИ

(Продовження)

Інж. С. Куропась пригадав присутнім, що „Союзівку" закуплено за гроші, які були призначені на придбання дому для сеньйорів. Це, на його думку, є порушенням статуту.

В дальшому сказав, що найбільшим порушенням статуту є кривоприсяга. На останній Конвенції присягу переводили Роман Слободян і він, тож для тих, що присягали, УНСоюз повинен бути понад усе. Союз гуртує всіх українців, а не тільки партійних — Союз, це нація. Тому всі ті, які зламали свою присягу, не повинні говорити про зламання статуту. Таким твердженням Головний Уряд виставляє сам собі свідоцтво убожества.

Вертаючись до справи сеньйорів, сказав, що вони підуть на уступки УНСоюзові. Але наразі не переведено в життя минулорічних схвалень Головного Уряду, а то — не приготовано плянів ані площі на дім сеньйорів і про цю справу ніхто з членів Екзекутиви не звітував. На це було призначено $15,000 і ці гроші лежать тепер в банку. Сказав, що погоджується з д-ром Падохом, що люди чекають на таку площу. Сеньйори мають гроші і вони радо дали б їх на побудову кондомініюм.

На кінець порушив справу скасування курсів українознавства на Союзівці — запитався, чому це сталося. Як йому відомо, про це ніхто не знав і не рішав.

Й. Лисогір ствердив, що головний секретар В. Сохан дуже точно поінформував присутніх про ухвалу Конвенції в справі його титулу, тільки, на жаль, ті інформації спізнилися на чотири місяці. Висловив надію, що та справа буде так поставлена, як він її зреферував.

Дораджував, щоб вияснити справу з „воркменс компензейшен" і з асекураційною компанією, що вийде на користь головного предсідника і цілого УНСоюзу. В дальшому сказав, що в часі неприсутности головного предсідника з приводу його недуги його повинен був заступати в канцелярії перший заступник. Це вийшло б на добро організації і самого предсідника. Підкреслив, що те, що головний секретар підписує чеки замість головного предсідника, не є на місці і проти статуту.

Не погоджується з відповіддю першого заступника головного предсідника, що брак грошей є причиною, що організаційна акція занепала. На його думку, це дуже несерйозна відповідь. Союзівка не розвивається, бо нема нової будови. Сказав, що, на його думку, дуже легко можна б побудувати новий будинок на 100 кімнат.

Відносно контактів з жидівськими організаціями, про що говорив заступник головного предсідника д-р М. Куропась, то на його думку, все те, що робить д-р Куропась, є з прицілом на його особисту користь. Признав, що там є теж і загальні користі, але в першу чергу там йдеться про його особисті користі. Ці справи так само виглядали, коли він був у Білому Домі у Вашінгтоні — тоді він більше клопотався жидами і греками, чим українцями.

Не погоджувався з твердженням, що УНСоюз не може вже більше позичити грошей, бо має тепер вісім мільйонів заборгованости і стейт не дасть дозволу на це. Вияснив, що стейт не погоджувався на більшу позичку в 1974 і 1975 роках, але тепер, коли УНСоюз має півтора мільйона надвишки, стейт може погодитися і треба до них в тій справі звернутися. Коли б вони дали згоду, УНСоюз заощадив би поважну суму грошей. Теж завважив, що треба було більше наполегливо попрацювати над тим, щоб одержати від членів більше боргових зобов'язань. Треба було видати умовні боргові зобов'язання, то тоді люди були б більше позичали. Порушив справу продажу будинку — не погоджувався з тим, що говорив проф. Т. Шмагала. Запитався, чи вже оцінено будинок, бо на його ціну складаються різні фактори. Само виготовлення оцінки є коштовне, ціна виготовленя залежить від того, як докладна є оцінка. Додав, що на його думку, такої оцінки не треба робити, бо будинок має свою ринкову вартість, яка базується на приході з винайму поверхів. На кінець дораджував, щоб поверхи винаймати за вищу ціну та не давати льокаторам по $2.00 опусту за квадратову стопу на покриття перерібки приміщення. Це можна практикувати в часі, коли приміщення важко винайняти, але не тепер, коли на ринку є попит за приміщенням. При тому відчитав уривок статті з бізнесового журналу, в якій сказано, що набуття реальности є найліпшою інвестицією.

Іван Одежинський склав подяку Уляні Дячук і В. Сохановi за те, що вони допомагали і дальше помагають хворому головному предсідникові у праці. На його думку, критичні закиди, які були тут зроблені на їхню адресу за те, що вони не поступають згідно зі своєю совістю та статутом УНСоюзу, не повинні були мати місця на цих нарадах. Він привітав головного предсідника з поворотом до здоров'я та побажав йому стати скоро повно здоровим.

о. митрат С. Біляк звернувся до присутніх словами „дорогі браття і сестри", бо УНСоюз є братською установою. Підкреслив, що він хоче бути миротворцем. Вже на самому початку нарад, коли він проводив молитву, він просив Духа Святого, щоб керував цими нарадами, як теж думками присутніх і щоб Він надхнув усіх, щоб винесли з цих нарад постанови, які були б корисні і добрі для УНСоюзу і його членів. Зазначив, що його дуже вразило питання, яке було поставлене на початку нарад, чи головний предсідник має посвідку від лікаря, яка стверджувала б його здоровний стан і можливості дальшого виконування праці в УНСоюзі. Сказав, що він є переконаний, що багатьох з присутніх це зворушило. Вірить, що це була помилка, бо головному предсідникові, який перейшов таку важку недугу, напевно було боляче таке почути, а для інших це було дуже неповажним питанням. Усім треба радіти, що він приходить до здоров'я, а його присутність на цих нарадах є найкращою посвідкою стану його здоров'я і його працездатности. Висловив головному предсідникові щире побажання скорого повороту до повного здоров'я, щоб він міг дальше працювати для добра УНСоюзу.

Звернувся з проханням до членів головного Уряду, щоб вони не були строгими суддями для Екзекутиви УНС, бо деяких з них навіть немає ким заступити і вони були вибрані на декількох Конвенціях через аклямацію — ними були Уляна Дячук і Володимир Сохан. Не можна їх осуджувати, бо вони добре виконували свою працю в часі неприсутности хворого головного предсідника. Недалека вже Конвенція оцінить працю всіх членів Головного Уряду і Головного Екзекутивного Комітету. Дораджував, щоб усі, тут зібрані, використовували свої таланти на добро всіх тих ближніх, які є об'єднані в УНСоюзі.

Сказав, що на його думку, „Український Тижневик" під цю пору є одним із кращих етнічних англомовних тижневиків. Його редакторами є молоді професійні люди, що є престижем для УНСоюзу і цим молодим людям треба дати признання за їхню працю, що їх заохотить до ще кращої праці, а не робити навпаки. Відділення „Українського Тижневика" від „Свободи" було слушним потягненням Екзекутиви, Політику видань УНСоюзу оформлює Конвенція, а між Конвенціями Екзекутива УНС. Це й є прерогативою Екзекутиви. Підкреслив, що треба мати вирозуміння і пошану один до одного, не сміятися тоді, коли хтось говорить. Треба усім знайти спільну мову, бо всі працюють для одної і тієї самої установи — УНСоюзу.

ВІДПОВІДІ ДИСКУТАНТАМ

Д-р І. Флис заявив, що він ніколи не вів будь-якого листування з М. Кальбою в справі його поїздки для рятування Відділу та приєднування там нових членів.

Д-р М. Куропась, відповідаючи Й. Лисогорові на його закиди, що він, співпрацюючи з жидами, робить це для своєї власної слави і користи, а не для добра загалу, сказав, що опінія про нього в Чікаґо говорить сама за себе. Висловив своє здивування, як може Й. Лисогір в той спосіб говорити про когось, коли він сам, заробляючи на протязі свого життя не багато більше як $16,000 річно, доробився такого майна, яке тепер має. Будинок УНСоюзу був побудований в часі, коли Й. Лисогір був предсідником УНСоюзу. Бувший головний предсідник старався створити для себе демократичне царство в Джерзі Сиτі. Пригадав присутнім поведінку Й. Лисогора від часу останньої Конвенції і яка аж ніяк не вказує на те, що він є добрим союзовцем. З того часу, коли Й. Лисогір програв вибори на головного предсідника, він взагалі не співпрацював з д-ром І. Флисом. Переглянувши історію життя Й. Лисогора, можна ствердити, що він вважає своїм ворогом кожного, хто з ним не погоджується. Для прикладу навів, що такими досмертними ворогами стали адв. М. Пізнак, д-р Я. Падох, ред. А. Драган, проф. Т. Шмагала, д-р І. Флис, інж. С. Куропась і багато інших. На протязі трьох років, тобто від того часу, як програв вибори, він не спромігся на бодай одну позитивну оцінку праці, як теж не дав позитивної рекомендації. Сказав, що він є „пур лузер", його поведінка є нище критики і на його думку, людині, яка так поводиться, не належить пошанівок членів Головного Уряду.

Сен. П. Юзик звернувся до членів Головного Уряду з проханням, щоб вони підходили до канадських справ серйозно. Заявив, що Канадське Представництво буде ставити певні пропозиції.

В. Сохан на завваги, що Екзекутива не зробила нічого, щоб завести зміни в забезпеченевих грамотах, сказав, щоб дискутанти прочитали ще раз з увагою його друкований звіт, бо там є подано, які зміни були переведені, а які ще ні. Заявив, що Екзекутива працює над новими плянами забезпечення вже декілька років — хоч би взяти до уваги співпрацю з Дж. Балу. При тому сказав, що старатиметься, щоб схвалені резолюції і рекомендації перевести в життя. Подякував В. Дідюкові за завваги відносно його звіту.

В дальшому сказав, що головний предсідник не міг відповісти на листи тих головних радних, які вимагали скликання надзвичайного засідання Головного Уряду, бо саме тоді захворів. Після того, коли одержано від лікаря діягнозу його недуги, зразу (з початком березня 1981 р.) повідомлено про те всіх головних радних. Заразом у тому листі було написано, щоб головні радні приготовляли свої річні звіти, бо як тільки поправиться стан здоров'я головного предсідника, він повідомить всіх про дату річних нарад Головного Уряду.

Признав рацію проф. І. Телюкові, що Дж. Балу мусить ще багато дечого простудіювати, щоб він знав усі потреби і проблеми української громади.

Запевнив Й. Лисогора, що все те, що він говорив тут про недугу головного предсідника, буде поміщене в протоколі. Подякував за пораду, щоб наладнати справу з Воркменс Компензейшен і приобіцяв, що це буде зроблено.

М. Кальбі вияснив, що сума $3,700,000 втрати, це є втрата додаткового забезпечення — ніхто її не скривав, вона є виразно показана і вияснена.

Уляна Дячук, відповідаючи д-рові А. Лозинському, ще раз підкреслила, що їй не є відомо про листа Екзекутиви до мґра І. Базарка, в якому мало бути написано, що „Свобода" не поміщуватиме оголошень від УККА.

Вияснила Є. Репеті, що звітуючи про те, що „Союзівка" і „Свобода" є причиною низького доходу з інвестицій, вона не мала на думці видатків на Союзівку, чи на вдержання видавництва, але мала на думці інвестицію фондів у даних будинках, чи підприємствах. Відносно бондів сказала, що половина суми, інвестованої в бондах, є на нище чим вісім відсотків. Ті інвестиції були зроблені давніше і тоді інвестиції в бондах не мінялося так часто, як під цю пору. Тепер важко знайти професійну фірму, яка хотіла б зайнятися портфолієм бондів УНСоюзу, бо вони є на низьких відсотках. Теж признала рацію Є. Репеті, що уділи УНС не приносять таких відсотків, які повинні б приносити. Але до цього причинилися гіпотечні позички членам і різним організаціям на низьких відсотках, як теж позички на підклад грамот. Від старих грамот можна побирати тільки 4%, а від нових можна б одержати 6%. УНС побирає тепер тільки 4 до 5 відсотків. Від будинків Союзівки і від друкарських машин немає ніяких приходів, дуже малий прихід з позички на дім, бо тільки 3%, але при тому треба брати до уваги, що Головна Канцелярія, редакція, адміністрація і друкарня приміщуються в домі безкоштовно. Під сучасну пору таке приміщення коштувало б щонайменше пів мільйона долярів річно.

Відносно зменшення коштів Конвенції сказала, що на її думку можна б обмежити число днів Конвенції, але це залежить від Президії Конвенції. Також у пресі треба б пропаґувати потребу скорочення часу Конвенції і приготовити делеґатів до перевірки конвенційної системи.

На закінчення подякувала Й. Лисогорові за поради в справі боргових зобов'язань.

В. Сохан додав, що він не відповів Й. Лисогорові на його питання, хто підписує чеки і чи це є згідне зі статутом. Сказав, що у статуті УНСоюзу, точка 39, сказано, що у випадку нездібности головного предсідника, головний секретар (на прохання головного касира) контр-асиґнує всі чеки.

В. Оріховський ствердив, що Організаційний Відділ зробив помилку, що ще дальше виказує Центральну Округу — М. Кальба мав рацію, що звернув на це увагу. Відносно того, що М. Кальба нарікав, що він міг поїхати в терен своєї Округи і приєднати членів, але йому не дано дозволу, сказав, що йому ніхто не забороняв їхати в терен і приєднувати членів, бо коли б він був прислав аплікації тих членів, то кошти були б йому повернені. Також подякував Анні Гарас за її завваги відносно нарад голів Окружних Комітетів.

Д-р Б. Футей підкреслив, що члени Головного Уряду репрезентують широкий діяпазон української громади, вони мають доступ до всієї української громади і тому можуть краще організувати членів. Ствердив, що це не перешкоджає належати до політичної організації, а заразом бути членом загально-громадської.

Порушив справу д-ра Куляса тому, що в минулому році трапилася була подібна історія, коли було поміщено в „Свободі", що д-р Куропась одержав від жидівської організації нагороду за його співпрацю з жидами, але у вістці було поминено, що таку саму нагороду рівночасно одержали д-р Юліян Куляс і Люба Маркевич. Такі й подібні речі неґативно відбиваються на організуванні членів. Частинним оправданням на це є те, що д-р Куропась є заступником головного предсідника УНС, а теж частину коштів його цьогорічної подорожі до Ізраїлю покрив УНСоюз.

М. Кальба вияснив, що до головного предсідника він був написав тільки одного листа — в справі скликання надзвичайного засідання Головного Уряду. Натомість, він одержав багато листів від членів УНС у справі непоміщування у „Свободі" різних статтей.

М. Сорока заявив, що він ніколи ни хотів нікого ображати, що відноситься теж і до д-ра Куропася. Але якщо він образив його, то вибачається.

Сказав, що дальше обстоює те, що написав у своєму звіті та теж усно сказав, а то, що неправдою є, що на зборах був поставлений формальний внесок, щоби збори вести згідно з правильником Округ. Дальше заявив, що неправдою є, що він не виконує заряджень Екзекутиви, бо він ніколи не одержав зарядження вдруге скликати збори Округи.

Проф. Т. Шмаґала підкреслив, що йому було приємно працювати з колишнім головним предсідником Й. Лисогором. Заявив, що він не оспорює того, що Й. Лисогір, як продавець реальностей, має досвід у тих справах, але ствердив, що він теж розуміється на цьому. Коли він говорив про можливість продажу будинку, він сказав, що вартість будинку базується на різних чинниках і є переконаний, що Й. Лисогір був присутній на залі і чув, як він про це говорив.

Ред. З. Снилик вияснив, які були його зарядження в „Українському Тижневику". Сказав, що він не вимагав, щоб редактори „Тижневика" давали йому до перегляду матеріяли, які будуть поміщені в ньому, він хотів тільки перевірювати технічну процедуру передавання матеріялів до друкарні і, коли б зайшла потреба, встановити нову процедуру. Зазначив, що те, що д-р Лозинський назвав у нього страхом, є тільки виявом респекту і щирої поваги до всіх членів Головного Уряду.

На тому закінчено відповіді дискутантам.

Ведуча нарадами, заступниця головного предсідника **Марія Душник** повідомила, що наради Комісій відбудуться цього вечора, о год. 8-ій в їдальні і в бібліотеці.

На цьому закінчено пополудневу сесію — год. 6.00 веч.

ЧЕТВЕРТИЙ ДЕНЬ НАРАД

(Четвер, 11-го червня 1981 року)

РАННЯ СЕСІЯ — год. 9.20 рано

12. ПРИЙНЯТТЯ ЗВІТІВ

Сесію відкрив головний предсідник **д-р І. Флис** і попросив, щоб нею проводив заступник головного предсідника д-р М. Куропась.

Д-р М. Куропась подав, що на порядку нарад є тепер точка прийняття звітів.

Д-р А. Лозинський запропонував, щоб точку „прийняття звітів" перенести після обговорення 14-ої точки програми, тобто „Участь УНСоюзу в УККА", бо політика і поведінка членів Головного Уряду в тому відношенні була поважною частиною їхньої діяльности у звітовому році.

Над цією пропозицією вив'язалася дискусія.

Д-р Б. Гнатюк зазначив, що справи XIII Конґресу УККА не відносяться до діяльности УНСоюзу. УККА є окремою справою і для цього є призначена в програмі нарад точка ч. 14.

Тоді **д-р А. Лозинський** оформив свою повищу пропозицію як внесок, який піддержав д-р Б. Футей.

Перед голосуванням над тим внеском **д-р Б. Футей** вияснив, що Контрольна Комісія ще не є готова до прийняття звітів, бо між членами Контрольної Комісії є ще деякі неузгіднення. На його думку, ліпше буде, як точку „Прийняття звітів" перенесеться після дискусії над справою членства УНСоюзу в УККА.

Д-р М. Куропась сказав, що внесок на прийняття звітів не мусить давати голова Контрольної Комісії — це може зробити один з її членів, або будь-який член Головного Уряду.

Д-р І. Флис вияснив, що порядок нарад може бути змінений тільки тоді, коли цього вимагає процедура. На його думку, порядку нарад не треба зміняти — звіти можна прийняти, не чекаючи на вислід дискусії про XIII Конґрес УККА.

Мгр І. Геврик теж висловився за тим, щоб не міняти порядку нарад, бо на це немає ніякої причини. Заявив, що деякі члени Контрольної Комісії є готові прийняти звіти.

Уляна Дячук відчитала зі статуту УНС, які є обов'язки членів Контрольної Комісії. Висловила домагання, щоб її звіт, як і звіти інших членів Екзекутиви, були прийняті так, як вони були подані. Якщо ті звіти мають бути відкинені, то мусить бути подана точна причина, чому їх не прийнято.

Д-р А. Лозинський дальше обстоював, що прийняття звітів мусить бути узалежнене від дискусії в справах УККА, бо на його думку, праця членів Екзекутивного Комітету на 50%, або й більше, була пов'язана з наслідками XIII Конґресу УККА. Сказав, що дивує його твердження проф. Б. Гнатюка, що справи УККА не можна включати до діловодства УНСоюзу.

Д-р Б. Футей додав, що ще не було відповідей на поставлені тут питання в справі XIII Конґресу — їх було перенесено на пізніше, тобто на час, коли будуть дискутовані справи Конґресу.

Д-р М. Куропась зарядив голосування над внеском д-ра Лозинського, щоб точку порядку нарад „Прийняття звітів" перенести після 14-ої точки „Членство УНСоюзу в УККА".

Перед голосуванням, д-р А. Лозинський, який вимагав, щоб д-р М. Куропась пояснив цю справу українською мовою, подав свій внесок в англійській і українській мовах.

У висліді переведеного голосування 11 було за перенесенням точки „Прийняття звітів" після 14-ої точки порядку нарад, а 15 голосувало проти цього. Внесок д-ра А. Лозинського перепав.

Ред. А. Драган висловив побажання, щоб така двомовність, яка саме мала тут місце, не створила прецеденсу, бо досі було, що на нарадах Головного Уряду УНС головні урядовці послуговувалися українською або англійською мовами.

Д-р М. Куропась заявив, що цього більше не буде. Це зроблено тільки на виразне домагання д-ра Лозинського. Запитався, чи може хтось з присутніх дати внесок на прийняття звітів.

Мгр І. Геврик дав внесок на прийняття всіх поданих звітів членів Екзекутивного Комітету і головних радних. Внесок піддержав І. Одежинський.

Проф. І. Телюк висловив своє застереження, бо вважає, що такий внесок повинен поставити голова Контрольної Комісії, а не її член.

Андрій Джула висловив своє обурення з приводу, що останніми часами Контрольна Комісія намагається мати юрисдикцію над кожною ділянкою праці в УНСоюзі. Сказав, що він бере участь в нарадах Головного Уряду УНС від 1954 року і мусить підкреслити, що давніше такого чогось не було.

Д-р Б. Футей заявив, що в кожній організації є надрядне тіло, яке контролює працю організації і дає внесок на уділення абсолюторії і цього не робить ніхто інший. У статуті УНС є виразно сказано, що Контрольна Комісія дає внесок на прийняття звітів. Д-р М. Куропась сказав, що внесок на прийняття звітів може дати будь-який член Головного Уряду, тому, на його думку, внесок мґр-а І. Геврика був як члена Головного Уряду, а не члена Контрольної Комісії, бо Контрольна Комісія ще над тією справою не застановлялася.

Д-р М. Куропась підкреслив, що кожний член Контрольної Комісії може мати свою думку і її свобідно висловити, що цілком не міняє справи. Мґр Геврик є членом Контрольної Комісії і його внесок на прийняття звітів був, як члена Контрольної Комісії.

ДИСКУСІЯ НАД ВНЕСКОМ МҐР-А ГЕВРИКА, ЩОБ ПРИЙНЯТИ ЗВІТИ ЧЛЕНІВ ГОЛОВНОГО УРЯДУ

Р. Куропась підкреслив, щоб справу участи УНСоюзу в УККА дискутувати з метою добра для УНС.

Є. Репета заявив, що буде голосувати проти прийняття звітів, бо він є абсолютно переконаний, що в обличчі тих всіх резолюцій, які були прийняті на форумі Окружних Комітетів — за і проти, в обличчі тих усіх ферментів, які вже є і які ще можуть бути в майбутньому, і в обличчі того, скільки часу Екзекутива присвятила тим справам і скільки паперу зужили в „Свободі" на ті справи, не можна не включити цього до діяльности Екзекутиви і не можна не дискутувати цього при прийнятті звітів. Ще раз підкреслив, що він не буде голосувати за прийняттям звітів і вимагав, щоб у протоколі було докладно подано, скільки голосувало за прийняттям звітів, а кілько проти.

Д-р Б. Гнатюк на самому вступі запитав присутніх, чи була вже вичерпана дискусія над звітами, а якщо так, то чому ж знову повертатися до неї. Запитався, чому ніхто не запропонував цього тоді, коли дискутовано прийняття порядку нарад. Тоді треба було запропонувати, щоб прийняття звітів перенести після 14-ої точки. Заявив, що мґр І. Геврик, даючи внесок на прийняття звітів, висловив не тільки свою думку, але думку більшости членів Контрольної Комісії, тобто думку о. С. Біляка і його.

Олена Олек поставила внесок на закриття дискусії. Внесок піддержав проф. Т. Шмагала.

Д-р М. Куропась зарядив голосування над внеском Олени Олек, щоб замкнути дискусію. У висліді голосування, 14 голосувало за закриттям дискусії. З огляду на це, що, щоб закрити дискусію потрібно згоди двох третіх управнених до голосування, внесок Олени Олек перепав і дискусію продовжувано.

М. Хоманчук сказав, що кожний член Головного Уряду мав у своєму звіті окремий розділ про справи XIII Конґресу УККА і тому теж вважає, що звіти можна принимати щойно після обговорення 14-ої точки порядку нарад.

Д-р Б. Футей заявив, що він буде голосувати проти прийняття звітів тому, що в закликах і привітах останньої Конвенції був також привіт для Крайової Централі УККА. У річних резолюціях УНСоюз завжди передавав привітання для УККА. Це все вказує на те, що в минулому була тісна співпраця з організацією, яку співоснував УНС. Поступовання делеґації УНСоюзу під час останнього Конґресу УККА було, якщо не проти статуту, то проти рішення Конвенції. В дальшому сказав, що звіти виказують, що було нарушення певних статутових справ і тому він, як голова Контрольної Комісії, і проф. І. Телюк є проти того, щоб тепер переводити голосування над прийняттям звітів.

Д-р А. Лозинський заявив, що на його думку, деяким членам вужчої Екзекутиви треба б висловити „вотум недовір'я", а за „скандальну організаційну працю" таке „вотум недовір'я" треба б дати цілій вужчій Екзекутиві, як теж воно належиться їй за цілковиту односторонність і цілковите упартійнення, спеціяльно головного предсідника, якому окремо належиться „вотум недовір'я".

Проф. І. Телюк підкреслив, що емоційні рішення можуть пошкодити цілій організації. Справи XIII Конґресу треба вирішити холоднокровно і це є завданням УНСоюзу, бо як він цієї справи не розв'яже, то ніхто інший цього не зробить.

М. Кальба ствердив те, що й дехто з його передбесідників, що в кожному звіті був розділ, присвячений справам XIII Конґресу. На приклад подав звіт головного предсідника, а теж у запитах було багато питань відносно тих справ. На тій підставі він прийшов до переконання, що дискусія над звітами ще не є вичерпана.

В. Оріховський запитався д-ра Лозинського, з яких мотивів, чи може з політичних, він давав би „вотум недовір'я" вужчій Екзекутиві.

В. Дідюк із здивуванням запитався, чого Екзекутива боїться, своєї політики, чи головних радних, чи себе самих. Як вони не є в нічому винуваті, то не повинні боятися. Від того часу, від коли він є в УНСоюзі, перший раз трапилося, що не можна прийняти звітів, а навіть треба уділити Екзекутиві „вотум недовір'я". Сказав, що закликами і

молитвами ніхто не переконає українську спільноту, щоб вписуватися в члени УНСоюзу. Заявив, що він буде підтримувати внесок, щоб Екзекутиві уділити „вотум недовір'я". Закликав до миролюбія, при чому заявив, що цей його заклик не є молитвою.

Д-р М. Куропась ствердив, що листа дискутантів вже вичерпана і з огляду на те, ще раз повторив внесок, який був поставив мгр І. Геврик, щоб прийняти звіти членів Головного Уряду. Зарядив голосування над цим внеском, яке у висліді дало: 14 голосувало за прийняттям звітів, а 11 голосувало проти прийняття, вимагаючи, щоб їхні прізвища були подані в протоколі нарад. Це були: Анна Гарас, Текля Мороз, Євген Репета, Мирослав Кальба, Василь Ділюк, Микола Хоманчук, Роман Куропась, д-р Аскольд Лозинський, Михайло Сорока, д-р Богдан Футей, проф. Іван Телюк.

З огляду на більшість голосів, які були за прийняттям звітів, усі звіти прийнято.

14. ЧЛЕНСТВО УНСОЮЗУ В УККА

Д-р А. Лозинський запропонував, щоб речник Екзекутивного Комітету УНСоюзу, перед дискусією, з'ясував справу і становище Екзекутиви УНС до цієї справи.

Д-р І. Флис на вступі сказав, що вже в останньому році почалася криза в українському громадському житті. Підкреслив, що добре сталося, що цієї кризи не почав УНСоюз, хоч деякі круги говорять, що власне УНСоюз відповідає за це, бо те, що інші організації відійшли з УККА, мовляв, не має ніякого значення, бо УККА існує і збирає гроші так само, як і перед Конґресом. Однак, тепер прийшла така хвилина в громадському житті, що УНСоюз мусить застановитися і прийняти рішення, як поступати в майбутньому, чи старатися направити громадські відносини, чи може цілком відійти від громадського життя і виконувати виключно братську, союзову роботу. Завважив, що докладний перебіг XIII Конгресу був описаний у „Свободі" і в „Українському Тижневику", як теж у його статті п.з. „Безславний XIII Конгрес". У згаданій статті було подано, що саме довело до того, що сталося на Конгресі, і які були наслідки цього. У тій статті він теж заторкнув справу Маямі, Фльорида, і що в тій справі було зроблено, дещо згадав про Валентина Мороза, згадав про заклик Ярослава Стецька до членів—однопартійців, щоб вони виключувалися з УНСоюзу та переходили до Української Народної Помочі, про зустріч з Братськими Союзами й інші справи. У тій статті він теж згадав про ген. Петра Григоренка, бо половина часу XIII Конгресу була присвячена дискусії про Григоренка, тоді, коли тій справі можна було присвятити всього на всього 15 хвилин. Згадав він там теж про змобілізування цілого Визвольного Фронту, щоб вислати на Конґрес якнайбільше делеґатів, про те, що Контрольна Комісія УККА у Пропам'ятній Книжці Конґресу подала, що ротація себе не виправдала. Перед Конґресом було тихо, про ніщо не писалося і не говорилося, а це тому, бо Визвольний Фронт приготовлявся на перебрання цілого Конгресу і цілого УККА. Головний Уряд УНСоюзу мав на Конгресі 8 представників, а то: 2-ох з Екзекутиви УККА, 2-ох з Крайової Ради і 4-ох делеґатів (В. Оріховський, А. Джула, інж. А. Дорошенко і о. Я. Біляк). Конґрес був голосний і нікого не можна в цьому винувати, бо всі завинили. Війна на Конґресі не велася за Україну, але сварилися за ген. П. Григоренка, а також за ротацію.

Під час XIII Конґресу рішено, що Ігнат Білинський буде екзекутивним заступником президента УККА на протязі 4-ох років, тобто відібрано цей привілей від усіх Братських Союзів. Коли члени Визвольного Фронту побачили, що є сильний спротив, пішли на компроміс і пропонували, щоб два перші роки був екзекутивним заступником президента І. Білинський, як репрезентант Визвольного Фронту, один рік був репрезентант УНСоюзу і один рік (четвертий) відпоручник Братського Союзу. До часу XIII Конгресу участь в ротації брали тільки Братські Союзи, а на Конґресі висунено вимогу, щоб у ротації взяла участь теж політична партія. Цю пропозицію УНСоюз відкинув і від того почалося непорозуміння. Д-р І. Флис сказав, що він, як речник УНСоюзу, говорив декілька слів на цьому Конґресі. При цьому він відчитав заяву, яку він зложив під час Конґресу:

Заява делегатів УНСоюзу — членів Головного Уряду Українського Народного Союзу — на XIII Конгресі Українців Америки.

Сталося так, що цей наш Конґрес Українців Америки має приписане число 13, а це число люди вважають за нещасливе.

УНСоюз слідкував з тривогою за розвитком подій на терені УККА в останній каденції, зокрема в останніх двох роках. Нас тривожило виразне зловживання основними засадами демократії аж до її заперечення. Нас тривожили навіть випадки проголошування помилкових інформацій для досягнення партикулярної мети.

Нас глибоко тривожила підготова до цього Конґресу, що всеціло проходила під кутом партикулярних цілей одного угрупування, а не таких великих цілей і завдань, що їх визнає статут УККА, які сьогодні є найбільше потрібні.

Нас тривожило нехтування, свідоме чи ні, цими репрезентантами основних принципів нашої американської системи, респектування других, яке є першою передумовою членства в УККА.

УНСоюз протестує проти порушення традиційної структури Президії УККА.

УНСоюз протестує проти відсунення Братських Союзів від ротаційної системи екзекутивного віцепрезидента і відсунення їх на другорядні пости в структурі Екзекутиви.

УНСоюз протестує проти нехтування постанов статуту через збільшення числа членів Екзекутиви з 15 до 26 і одностороннє переведення цього Конгресу.

Маючи це все на увазі, члени Головного Уряду УНСоюзу — делегати, у почутті великої відповідальности перед своїми членами та перед громадою, рішили не брати дальшої участи в нарадах цього Конґресу, законність підготови і рішення якого є під поважним знаком запиту, якщо пропозиція, зформульована Виборчою Комісією, буде прийнята, як подано.

УНСоюз буде готовий тісно і постійно співпрацювати з іншими для необхідної реорганізації УККА і його системи, та виготовлення відповідного правильника, щоб у майбутньому виконувати покладені на нього та визначені його статутом завдання виключно в найкращому інтересі всієї нашої громади, як і нашої американської країни та нашого українського народу.

Д-р Іван Флис, продовжуючи свої завваги відносно XIII Конґресу, підкреслив, що цю заяву він відчитав перед тим, поки Номінаційна Комісія пішла вдруге переговорювати справу номінацій. В цих переговорах брав участь В. Сохан, відпоручник УНСоюзу в Номінаційній Комісії. Самозрозуміло, з тих переговорів нічого не вийшло, бо Визвольний Фронт мав більшість у Номінаційній Комісії. Перед проголошенням висліду переговорів, він ще раз забрав голос на Конґресі і обстоював ротацію.

Після того, як Номінаційна Комісія проголосила вислід своїх нарад, УНСоюз, разом з рядом інших крайових організацій, вийшов з Конґресу. Визвольний Фронт погодився піти на уступки Братським Союзам і забрав тільки половину ротаційної системи (2 роки). Це було ясно, що коли політична партія забирає тепер половину ротаційного часу, то на наступному Конгресі вона забере ввесь час, тобто всі чотири роки каденції. З Конгресу вийшло теж багато інших організацій. Признався, що йому було жаль виходити з Конґресу.

Після того, як УНСоюз, УБСоюз і інші організації опустили залю Конґресу, на залі залишилися тільки представники Визвольного Фронту.

Крім тих 8 представників УНСоюзу, про яких він уже згадав, на залі були ще члени Головного Уряду УНС, які там репрезентували інші організації, а ними були: д-р Б. Футей - предсідник Конгресу, д-р А. Лозинський і проф. І. Телюк. Інші члени Головного Уряду, присутні на Конґресі, відігравали там дуже малу ролю, або й жадну.

Після цього, представники УНСоюзу не брали участи в засіданнях Конгресового Комітету так, як і всі інші організації, які вийшли з Конгресу. Уляна Дячук ще якийсь час після Конгресу виконувала обов'язки касира УККА аж до часу, поки не підшукали іншого.

В дальшому подав, що всі ті організації, які вийшли з Конґресу, оформили Комітет для Правопорядку в УККА. Після засягнення інформацій про склад Комітету, Екзекутива порозумілася з предсідником Українського Братського Союзу Іваном Олексином і разом вирішено ввійти в склад Комітету, щоб допомогти наладнати непорозуміння. На першому засіданні вибрано його головою того Комітету. Він взяв участь у трьох його засіданнях. Ціллю згаданого Комітету було вести переговори з УККА. У двох таких засіданнях-переговорах, які не довели до ніякої згоди, він взяв участь. Сказав, що він того і сподівався, бо при другій зустрічі УККА йшов на менші уступки, як при першій зустрічі.

В дні 3-го лютого він захворів і самозрозуміло не брав участи у засіданнях Комітету. Після того, коли він уже почав приходити до здоров'я, просили його, щоб він очолив делеґацію Комітету до митрополита Степана Сулика. Лікар заборонив йому це робити тому, щоб не давати приводу до підвищення тиску крови, і він не взяв участи в цих відвідинах, а також ще дотепер не бере участи в засіданнях Комітету і з ніким, крім І. Олексина, в тих справах не говорить. Звернувся до присутніх з обох політичних угруповань з проханням, щоб вони застановилися, що тепер треба робити. Коли б УНСоюз тепер повернувся до УККА, то люди висміяли б Союз і втратили б довір'я до нього. До УККА УНСоюз може піти тільки тоді, коли УККА погодиться на ті уступки, яких вимагає УНСоюз. Підкреслив, що він надіявся, що в часі його недуги дійде до будь-якого компромісу, але, на жаль, цього не сталося. Під цю пору, УНСоюз є дальше членом Комітету за Правопорядок в УККА, а за кілька місяців, коли він уже краще почуватиметься, він теж вернеться до Комітету і напевно члени Комітету виберуть його на заступника голови, або поновно на голову Комітету. Чи він прийме один з тих постів, він ще не знає — це залежатиме у першу чергу від його лікаря. Попросив, щоб присутні висловилися в тій справі.

Д-р М. Куропась підкреслив, що звіт головного предсідника був так ясний і вичерпний, що, на його думку, немає про що вже більше говорити. Тепер можна б перевести голосування в тій справі і перейти до наступної точки програми нарад.

З огляду на те, що присутні висловилися за дискусією над цією справою, він зладив листу зголошених до запитів у тій справі.

Перерва на 15 хвилин

Продовження нарад — год. 11.15 перед пол.

Нарадами проводив заступник головного предсідника д-р М. Куропась. Вирішено, що час на питання може тривати тільки одну хвилину.

Проф. І. Телюк запитався ред. З. Снилика, чому відкинено його статтю п.н. „Що дальше робити", яку він написав зразу по Конґресі. Головного організатора запитався, чому він пофальшував допис до „Свободи" про наради Округи Нової Англії.

Д-р Б. Футей поставив до членів Екзекутиви запити:

1) Чому, для добра УНСоюзу, головний предсідник і інші члени Екзекутиви не відбули наради з тими членами Головного Уряду УНС, які були присутні на Конґресі, та з делеґатами Відділів УНСоюзу.

2) Які нарушення статуту він зробив, коли проводив Конґресом. Про ці нарушення було згадано у заклику Екзекутиви УНС, що появився у „Свободі".

3) Чи не є це правдою, що в часі, коли головний предсідник входив до Екзекутиви УККА, Екзекутива, не зважаючи на статут, була побільшена.

4) Коли Екзекутива УНС винесла рішення, щоб оформити Комітет за Правопорядок в УККА і хто дав предсідникові мандат брати участь в тім Комітеті.

5) Чому була така односторонність у поміщуванні статтей у „Свободі". Чому не поміщувано думок другої сторони, а цілком їх зігноровано.

6) Чи можна назвати журналістичною етикою факт, що на заклик проф. Л. Добрянського, який надрукувала інша преса, поміщено у „Свободі" редакційну статтю, але не поміщено згаданого заклику.

Д-р А. Лозинський запитався ред. З. Снилика, чи статті, які відносилися до XIII Конґресу УККА, авторства ред. емерита А. Драгана і ред. Івана Кедрина-Рудницького, були написані на замовлення редакції, чи на замовлення головного предсідника, чи були прислані авторами без замовлення. Яку винагороду одержали вище згадані автори за ці статті.

Чи правдою є, що є така настанова редакції „Свободи", що статті з протилежною думкою до становища головного предсідника відносно XIII Конґресу УККА не можуть появлятися у „Свободі". Якщо такої настанови немає, то чому не появилася стаття проф. Л. Добрянського і чому не появляються жадні інформації і повідомлення УККА. Хто рішав про те, щоб появилася у „Свободі" стаття ред. Івана Смолія, яка була перед тим друкована у „Народній Волі". Як відомо, у цій статті названо членів Головного Уряду шкідниками.

Поставив питання до головного предсідника — чи правдою є, що „Свобода" не поміщуватиме статтей, які не є співзвучні зі становищем головного предсідника і вужчої Екзекутиви в справах, пов'язаних із XIII Конґресом УККА.

В дальшому запитався, який був проєкт компромісу д-ра Флиса і Комітету за Правопорядок в УККА на обох засіданнях речників УККА з речниками Комітету і які конкретні концесії має на увазі д-р Флис. Запитався, чим кермувалася Екзекутива, коли вибирала делеґатів УНСоюзу на XIII Конгрес УККА. А теж попросив вияснення, що мав на увазі головний предсідник, коли заявив, що УНСоюз не був готовий віддати два роки ротації для своїх політичних противників. Чи він був би погодився, коли б запропоновано таку ротацію, щоб екзекутивними заступниками були УНСоюз, УБСоюз, ООЧСУ і ОДВУ.

Анна Гарас запиталася головного організатора, чому він вичеркнув із звідомлення про збори Лігай-Велейської Округи резолюцію, яку схвалили збори в справі УККА, а теж змінив зміст дискусії, яка велася на зборах згаданої Округи й у такому зміненому виді помістив допис у „Свободі".

Р. Куропась не мав питання, тільки ствердив, що найважнішим завданням, яке лежить перед Екзекутивою, це полагодити справу УККА.

М. Сорока запитався головного предсідника, що він мав на думці, коли у своєму слові сказав „наш генерал". Також запитався його, чи коли вийшли з Конгресу 27 організацій, ті 53 організації, які залишилися, є всі членами Визвольного Фронту. В дальшому запитався, чи предсідник, коли твердить, що сміялися б з УНСоюзу, коли б він тепер повернувся до УККА, не здає собі справи з того, що люди вже тепер сміються, що УНСоюз вийшов з УККА. Вкінці запитався, чи вихід з Конгресу рівняється виходові з членства в УККА.

Інж. А. Дорошенко запитався д-ра Б. Футея і д-ра А. Лозинського, чому вони зламали присягу, яку склали на останній Конвенції, що будуть придержуватися законів і правил УНСоюзу. Вони обидва виступали публічно проти головного предсідника УНСоюзу д-ра Флиса, головного речника УНСоюзу на Конгресі, говорячи, що він там не репрезентував УНСоюзу, тільки себе.

Є. Репета запитався В. Сохана, який був членом Номінаційної Комісії на Конгресі, які організації були пропоновані до Екзекутиви УККА.

ВІДПОВІДІ НА ПИТАННЯ

Ред. З. Снилик вияснив, що ред. Кедрин є редакторомекстерністом, тобто членом редакції „Свободи". Він пише статті на різні теми, включно з темами, які відносяться до УККА і XIII Конґресу. Його платню визначила Екзекутива в минулому році і згідно з тим він є платний. Сказав, що йому невідомо, чи редактор-емерит А. Драган є платний, чи ні. Стаття ред. І. Смолія і статті ред. А. Драгана були поміщені у „Свободі" на доручення Екзекутиви УНС. В справі статті проф. Л. Добрянського сказав, що вона прийшла до редакції „Свободи" 6-го березня 1981 року у формі копії, так як й усі його статті, які він присилає до „Свободи". Рівночасно в „Америці" з дати 6-го березня 1981 року появилася ця сама стаття в перекладі на українську мову. Це було доказом, що проф. Добрянський вислав був цю статтю далеко скорше до „Америки", що знімало зі „Свободи" обов'язок поміщувати на своїх сторінках згадану статтю. Він порадився з Екзекутивою і спільно вирішено, що з огляду на ситуацію, яка заіснувала, „Свобода" у цьому випадку не буде додержуватися принципу, що коментується тільки це, що було поміщено в „Свободі". Відносно матеріялів, які УККА висилав до редакції „Свободи" і їх не поміщувано, ствердив, що до попередньої п'ятниці він одержав тільки згадану статтю проф. Добрянського і заклик УККА в справі відзначення 40-річчя акту 30-го червня. Заборони друкувати у „Свободі" відгуки на статтю д-ра І. Флиса п.н. „Безславний XIII Конгрес" не було, але й „Свобода" не одержала таких підписаних відгуків. Було декілька неграмотних і образливих анонімів, які „Свобода" не помістила.

Відносно статті проф. І. Телюка сказав, що він говорив із проф. Телюком телефонічно і переконував його, що йому, як науковцеві і членові Головного Уряду, а теж як громадському діячеві, та стаття не принесе чести. Він переслав цю статтю з поворотом проф. Телюкові, він її переробив і тоді вона появилася у „Свободі".

На закінчення сказав, що перебуваючи тепер на нарадах, він кожного дня рано телефонує до „Свободи". Йому переказують, що останніми днями телефони до „Свободи" не вгавають із запитами, що діється на „Союзівці", що радять у справі УККА. На його думку, в терені чекають тисячі порядних українських громадян на рішення в справі УККА. Звернувся до присутніх з проханням, щоб цю справу позитивно наладнати для добра української справи.

В. Оріховський відповів проф. І. Телюкові, що він зладив допис про збори Округи Нової Англії на підставі протоколу секретаря зборів Тараса Сливінського. У протоколі не було згадки про резолюцію і тому він її не помістив. Резолюцію він одержав окремо і у згаданому звідомленні про збори він тільки згадав, що резолюцію прийнято більшістю голосів.

Анні Гарас відповів, що він сам не брав участи в зборах Лігай-Велійської Округи і не пам'ятає у якій формі була представлена резолюція, але знає, що всі члени Екзекутиви рішили, щоб тієї резолюції не поміщувати.

В. Сохан відповів Є. Репеті, що йому важко вичислити всіх членів Екзекутиви УККА, бо він не був її членом. Він входив до Номінаційної Комісії XII Конґресу. Коли вирішено змінити статут і вкоротити число членів Екзекутиви, Номінаційна Комісія знайшлася в страшному клопоті, бо було багато невдоволень. Тоді, на внесок одного з делеґатів, Конґрес Українців Америки дав повновласть Номінаційній Комісії запропонувати, кого б можна ще кооптувати до Екзекутиви, щоб наладнати справу. Два тижні після XII Конґресу Номінаційна Комісія відбула засідання, склала листу з рекомендаціями, кого б можна кооптувати — на листі було сім або вісім організацій. Екзекутива УККА затвердила 6 членів на бажання Конґресу і на рекомендацію Номінаційної Комісії.

На питання, коли Екзекутива рішила, щоб головний предсідник д-р І. Флис брав участь в нарадах Комітету за Правопорядок в УККА, сказав, що Головний Екзекутивний Комітет УНС 1-го листопада 1980 року виніс резолюцію, в якій було ясно сказано, що треба робити всі можливі заходи для наладнання справи УККА і зв'язаних з цим усіх непорозумінь. На цій підставі головний предсідник брав участь у засіданнях тих організацій, які вийшли з нарад Конґресу.

Д-р Б. Футей на вступі заявив, що в Конґресі він брав участь не як делеґат УНСоюзу, але як голова Клівлендського Відділу УККА. Підкреслив, що під час Конґресу ніхто з членів Екзекутиви УНС з ним не радився, включно з д-ром Флисом, в будь-яких справах.

В дальшому пригадав, що остання Конвенція УНСоюзу, так само, як і всі попередні, була вислала привіт Українському Конґресовому Комітетові і заявила йому повну співпрацю. Теж минулорічна резолюція нарад Головного Уряду є того самого порядку. Добро УНСоюзу, на його думку, є тісно пов'язане з тими постановами і резолюціями, а ті, що поступили інакше, діяли на некористь УНСоюзу.

Д-р А. Лозинський теж на вступі ствердив, що на Конгресі він не був відпоручником УНСоюзу — він брав там участь з рамени Екзекутиви УККА. Заявив, що він ніколи не говорив під час Конґресу, що д-р І. Флис не репрезентує УНСоюзу, він тільки сказав, що він, як член Головного Уряду УНС, не погоджується зі становищем д-ра Флиса і що його становище не було узгіднене ані з Екзекутивним Комітетом, ані з членами Головного Уряду УНС. Д-р Флис висловив своє становище до справ XIII Конгресу і становище 8-ох делеґатів УНСоюзу. В цьому випадку д-р Флис з ним, як членом Головного Уряду, ніколи не радився, як теж не радився з представниками Відділів УНСоюзу. А якщо йдеться про зламання присяги УНСоюзові, то її не зламав він, а д-р І. Флис, який з ним не радився у цій так важливій справі.

Проф. Б. Гнатюк відповів на запит, чи ротація є справою статуту УККА. Сказав, що ротація була рішенням XII Конгресу УККА. Коли XIII Конґрес хотів змінити це, мусів був ту точку поставити на порядку нарад, перевести над нею дискусію і тоді голосувати і змінити або ні, залежно від висліду голосування. Номінаційна Комісія XII Конґресу вибирала членів Президії на підставі рішення Конґресу. Відносно того, чи головний предсідник мав можливість засягнути поради Головного Уряду, чи членів Екзекутивного Комітету в справі рішень, то всі ті, що брали участь в Конґресі, знають, що думку, щоб Братські Союзи позбавити ротаційности в УККА, виніс на Конґресі голова Контрольної Комісії УККА Іван Винник, стверджуючи, що ротаційність себе не оправдала. Це було остаточне рішення, над яким не було дискусії і ніхто не переводив над ним голосування, а тим самим Конґрес цього не одобрив. Це й було одною з причин, що частина організацій, які не погодилися з таким поступуванням, вийшли з Конґресу. Тема справ, пов'язаних з XIII Конґресом, є дуже обширна і, на його думку, дискусію на цю тему важко вичерпати.

Підкреслив, що УНСоюз як і всі ті організації, які згуртувалися в Комітеті за Правопорядок в УККА, не вийшли з УККА. Вони тільки вийшли з Конґресу. Сама назва Комітету вказує на те, що ті організації, які є в ньому, дорожать Конґресовим Комітетом і хотять порядку в ньому.

В дальшому сказав, що всі ті, які були в Екзекутиві УККА, знають, що справа знесення ротаційности ніколи не була предметом нарад ані Президії, ані Екзекутиви, ані теж Крайової Ради. Відносно збільшення числа Екзекутиви, то це є статутова справа і цього не міг зробити навіть Конґрес. Цю справу регулює статут і з тим є пов'язана певна процедура, яка не була застосована. Тому не треба обвинувачувати тих, які зареаґували, бо це не була їхня запланована акція, це була спонтанна реакція на потягнення, які на XIII Конґресі спричинило, на жаль, одне середовище.

Головний предсідник д-р І. Флис, відповідаючи на звернені до нього питання, сказав, що під час Конґресу він не просив поради у д-ра Б. Футея і д-ра А. Лозинського, бо вони не були делеґатами УНСоюзу, а навіть до певної міри його противниками. Натомість він нараджувався з тими, які були відпоручниками УНСоюзу на XIII Конґресі. Сказав, що число членів Екзекутиви УККА збільшено ще до часу, поки він увійшов до неї. Комітет за Правопорядок в УККА оформлено при кінці листопада 1980 року. Заперечив повторюване на нарадах твердження, що він забороняв друкувати у „Свободі" речі, пов'язані з УККА. Сказав, що він ніколи такої заборони не давав. Коли головний редактор просить його про пораду, чи дану річ друкувати у „Свободі", він каже свою думку і або дораджує дану статтю друкувати, або відраджує. Підкреслив, що він дальше вважає, що УНСоюз не може погодитися на те, щоб два роки ротації передати своїм політичним противникам. Політичними противниками УНСоюзу вони є тому, бо вони забрали від УНСоюзу його місце в ротації. Заявив, що він не погодився б теж, коли б у ротаційній системі УККА брали також участь представники другої партії.

Відносно питання М. Сороки, що він мав на думці, коли вживав вислову „наш генерал", вияснив, що він вважає, що він є „нашим генералом", бо ж він є українцем. Порадив, щоб запитатися Івана Базарка, скільки залишилося тепер в УККА організацій, коли 27 організацій опустили Конґрес. Іван Базарко був той, що твердив, що УККА об'єднує понад 70 організацій.

Спростував, що він не вживав вислову „наш Білинський", бо з точки зору УНСоюзу він не є нашим, але він був сказав Ігнат Білинський.

Д-рові Б. Футеєві відповів, що Екзекутивний Комітет УНСоюзу схвалив дня 1-го листопада 1980 року резолюцію в справі виходу делегації УНСоюзу з XIII Конгресу УККА, а зараз після того він увійшов до Комітету за Правопорядок в УККА з метою, щоб брати в ньому активну участь.

На закінчення, на питання А. Лозинського і Р. Куропася, які вимоги ставить УНСоюз до УККА, щоб наладнати справи, сказав, що йому важко тепер відповісти, бо на вимоги мали б вплив різні опінії.

На тему XIII Конґресу УККА вичерпано всі запити і відповіді на них і вирішено, що після обідової перерви відбудеться дискусія на ту тему.

УКРАЇНСЬКІ ГРОМАДИ ВІДЗНАЧИЛИ РОКОВИНИ ДЕРЖАВНОСТИ

Ню Джерзі

(Фото: Дора Рак)

Губернатор Томас Кейн проголошує День української незалежности в стейті Ню Джерзі з нагоди підписання проклямації для відзначення 64-их роковин Акту 22-го січня 1918 року. Стоять (зліва): о. Михайло Кучмяк, парох церкви св. Івана Хрестителя в Нюарку, Богдана Осадца, заступниця голови Відділу УККА в Трентоні, адвокат Константин Ваньо, голова Відділу УККА в Пассейку, й інж. Микола Семанишин, голова Стейтової Ради.

(Д.Р.) В бюрі губернатора стейту Ню Джерзі, прикрашеному свіжими квітами з нагоди його інавгурації зібралися у четвер, 21-го січня, представники української громади стейту, щоб привітати нового губернатора Томаса Кейна та відзначити роковини проголошення Української Незалежної Держави традиційною проклямацією.

Цьогорічна проклямація республіканського губернатора Томаса Кейна в другому дні його урядування, після заприсяження 19-го січня 1982 року, мала подвійне значіння. Для нього — це був перший публічний акт, а для українців, мешканців цього стейту, виріжнення, що він приділив стільки часу і уваги одній із національних груп у найтяжчий для нього час.

Стейтовий Дім, звичайно переповний людьми, повний життя і руху, цього разу був порожній з причини переходового періоду, коли один господар відійшов, а другий ще не загосподарився. Почуття пустки збільшували й порожні залі Асамблеї і Сенату, бо леґіслятура з демократичною переваґою тактично зарядила „вакації" аж до 1-го лютого, створивши пасивно перешкоду в перших днях урядування губернатора. Із двадцяти департаментів лише департамент стейту почав працю. Секретаром стейту є Джейн Бурджіо, вперше в історії стейту жінка на цьому пості.

Вшановуючи 64-річницю проголошення Української Незалежної Держави і безперервне стремління українського народу до свободи, губернатор Томас Кейн проголосив 22 січня 1982 — Днем української незалежности в стейті Ню Джерзі зі закликом до всіх громадян стейту пошанувати в цей день українські змагання.

В часі церемонії, що відбулася по традиції з ініціятиви і заходом Стейтової Ради УККА, промовляли: Андрій Кейбіда, який у вступному слові пов'язав минуле з сучасними політичними подіями, вказуючи на постійну агресивність Москви; потім після підписання проклямації голова Стейтової Ради інж. Микола Семанишин вручив губенаторові подарунок від української громади — Енциклопедію України (англійською мовою) та передав побажання успіхів в його урядуванні, а адвокат Константин Ваньо, голова Відділу УККА в Пассейку і референт зв'язків Ради, коротким словом закінчив програму.

Після підписання проклямації і роздачі пам'яткових ручок губернатор Томас Кейн промовив до зібраної української громади, підтвердивши своє виразуміння до змагань українського народу та прихильне відношення до українських мешканців стейту, котрих мав нагоду ближче пізнати у передвиборчому часі. На губернатора зробило приємне враження відспівання многоліттєва в його честь, і він з увагою вислухав український гимн на закінчення церемонії.

На церемонії були присутні парохи чотирьох українських церков: о. митрат Микола Галета, православна церква св. Юрія Переможця в Трентоні-Ярдвиллі; о. протопресвітер Богдан Желехівський, православна церква Св.Тройці в Трентоні; о.Михайло Кучмяк, католицька церква св. Івана Хрестителя в Нюарку, та о. д-р митрат Василь Макух, католицька церква св. Йосафата в Трентоні. В групі присутніх (40 осіб) були члени управи Стейтової Ради і представники таких організацій: Відділи УККА - Елизабет, Виппані-Морріс, Картерет, Нюарк-Ірвінгтон, Ню Бранзвик-Бавнд Брук, Пассейк-Клифтон, Перт Амбой Соммервилл Менвилл; Відділи СУА - Елизабет, Картерет, Трентон; Пластова Станиця; СУМ і юнацтво СУМ (Наталя Литвин і Марко Кардаш) — Трентон; Український Народний Союз - головний організатор Василь Оріховський; Українсько-Американська Демократична Асоціяція повіту Ессекс і УСВТ Т-во „Чорноморська Січ" — представник Михайло Матіяш, Нюарк; Об'єднання колишніх вояків 2-ої Дивізії — Перт Амбой; Відділ „Провидіння", ООЧСУ, Ветерани, Українське-Американське Т-во — Картерет а також Люба Остапяк, член комітету при уряді губернатора й естонець Юган Сімонсон, член управи Етнік Сентер Ню Джерзі.

Координатором церемонії був А.Кейбіда (УККА-Нюарк), резолюції опрацював і подбав про спонзорів в леґіслятурі адвокат К.Ваньо. Місцевий відділ УККА репрезентувала Богданна Осадца, а Михайло Ляшин (СУМ - Трентон) презентував український прапор.

Знімки із відбутої церемонії з відповідним описом появилися в кількох газетах („Стар Леджер", „Трентоніян", „Геролд Нюз" й інших). Українські резолюції в стейтовій леґіслятурі були ухвалені вже 18-го січня 1982, з огляду на заплановане відкладення сесій, хоча звичайно їх вносилося в той самий день, що й у губернатора.

Протягом цілого тижня від 17-го до 24-го січня у громадах українського поселення стейту Ню Джерзі, в міських урядах були внесені резолюції та проголошені проклямації, а українські громади святочно відзначували незабутні історичні роковини академіями, молитвами в церквах, або окремими програмами в поодиноких організаціях. У численних містечках на міських площах український прапор повівав поруч американського.

Рівночасно із церемонією в Стейтовому Домі посадник Трентону Артур Голленд прийняв делеґацію, що репрезентувала українську громаду міста і околиці, та видав проклямацію для відзначення 64-их роковин світлих і вічно живих подій 1918-1919 років.

Нюарк — Ірвінґтон

Заходами Відділу УККА Нюарк—Ірвінґтон українська громада відзначила самостійність і соборність Української Держави святочним концертом у неділю, 24-го січня ц.р. в залі Народного Дому в Ірвінґтоні.

Півторагодинна програма складалася з офіційної і музичної частин. Після вступного слова інж. М.Семанишина, голови Відділу, Андрій Кейбіда відчитав по-англійськи дві проклямації — губернатора Томаса Кейна та Роберта Миллера, посадника Ірвінґтону, проголошені з нагоди роковин 22 Січня, а Люба Ґеньсьор прочитала уривки з Універсалу. Головну святочну промову з влучним насвітленням минулих і сучасних політичних подій виголосив інж. Юрій Нестерчук з Вашінгтону.

В музичній частині виступили два хори. Злучений хор українських православних церков Св. Вознесіння з Мейплвуду і Св.Тройці з Ірвінґтону під диригентурою інж. Л.Харченка проспівав три пісні з сольовими виступами о.Володимира Поліщука і Л.Костецької-Гренищак. Хор української католицької церкви св. Івана Хрестителя з Нюарку, під диригентурою М.Добоша, проспівав дві пісні.

Ані Ляшок заграла на фортепіяні „Поему" О.Жука і „Карпати" М.Фоменка. Слідувала збірна декламація „У сяйві золотого проміння", укладу Іванни Кононів, з участю учнів: Лідії Думич, Мирона Петруха, Маріяни Шаркевич і Івана Чировського.

Під час концерту окремою церемоніяльною точкою було вручення грамот признання заслуженим збірщикам за їхню працю. Грамоти одержали: Володимир Боярський, Володимир Шпирка і Андрій Андріюк.

Концерт розпочався американським гимном, який заграла на фортепіяні А.Ляшок, а на закінчення всі хори разом з публікою, біля 200 осіб, проспівали український гимн.

Мистецьке оформлення сцени — Федора Луцишина.

Джерзі Ситі

Посадник Джерзі Ситі Джералд МекКен, міста осідку Української Будівлі з її Головною Канцлярією УНСоюзу і видавництвом „Свобода", у своєму кабінеті, в четвер, 21-го січня, підписує проклямацію, якою оголосив 22-ге січня Днем української незалежности. З великої української делеґації на цю імпрезу на світлині з посадником (сидить посередині) стоять (зліва): Василь Бойко, Марта Кордуба, Ріта Стрижалківська, Аня Дидик, Галина Гаврилюк, Олесь Благітка, Галина Білик, Володимир Залізко, Антін Шубак, Михайло Зарічний; головний секретар УНС Володимир Сохан і за ним отець Іван Височанський, які очолювали делеґацію; Володимир Білик і Михайло Райш. Всі ці громадяни були присутні потім на вивішенні українського прапора на ратуші міста під час співу українського гимну. На знімці відсутня організаторка цієї події Ірина Загилькевич, українка — активістка Демократичної партії, яка разом з Володимиром Біликом керувала імпрезою. Нема на фото також Роберта Челока, міського судді, що теж був присутній, ред. Роми Гадзевич (Пласт), та кількох кореспондентів. Делеґати репрезентували такі українські організації: Український Народний Союз, Союз Українок Америки, Пласт, Організацію Оборони Чотирьох Свобід України та Український Народний Дім в Джерзі Ситі. Після вивішення прапора ще довго посадник Дж.МекКен розмовляв з українськими представниками, мешканцями його міста, даючі вичерпні та прихильні відповіді на всі питання, які йому ставлено, включно зі згодою на перейменування однієї з вулиць міста на українську назву.

Мейплвуд

(Світлив Ц. Северіні)

Підписання і проголошення проклямації Дня української незалежности перевів у Мейплвуді посадник району Роберт Г. Ґресмір. Були присутні на цій урочистості також заступник посадника Роберт Клайн, і члени районової управи Ед Беррон і Майкл Де Чіко й інші визначні американці та американсько-українські громадяни.

(А.К.) На ініціятиву, висловлену на зібранні комітету району Мейплвуд в ратуші міста, тут, у вівторок, 19-го січня, посадник Роберт Г. Ґресмір прийняв і привітав святково велику делегацію українців-американців, які прибули сюди на читання й підписання проклямації посадником, якою він проголосив Український День у четвер, 22-го січня — в День української незалежности.

Посадник Ґресмір у зверненні до зібранних високо підніс заслуги українців, мешканців його району, і сказав, поруч іншого, що тепер американцям легше зрозуміти протисовєтські настрої українських тут поселенців, бо справжнє обличчя загарбника — СССР яскравіше тепер видно американцям, після того, як совєти захопили в 1979 році Афганістан, а минулого року в Польщі під натиском Москви проголошено воєнний стан з тим, що напоготові до маршу у Польщу стоять 400.000 совєтських вояків, готових увірватися в Польщу в будь-який час. І це, без сумніву, свідчить про те, що СССР є дійсною загрозою для світового миру.

Посадник Р.Г. Ґресмір підписав проклямацію, сказавши, що ухвалені резолюції, написані його урядом, підпишуть усі члени його управління. Тоді текст резолюцій буде висланий президентові Реґенові для розгляду. Цей документ таврує совєтські переслідування українців і переступи Совєтським Союзом всесвітньої декларації прав людини, світової конвенції проти ґеноциду, міжнародних договорів про людські права, Прикінцевого акту Гельсінкських Угод і багато інших міжнародних договорень, які навіть сам СССР підписав.

Після цього посадник передав проклямацію координаторові української програми А.Кейбіді, який у свою чергу подякував посадникові за постійну увагу до громадян українського роду і до визвольних аспірацій всього українського народу в далекій, а близькій і рідній усім нам Україні. А.Кейбіда також сказав, що тепер терористична суть тоталітарного Совєтського Союзу стала ясною для всіх американців, навіть для тих наївняків, які уважали твердження про совєтську загрозу пересадним і тенденційним. Урочистість закінчилася піднесенням українского прапора на ратуші міста й відспіванням українського гимну.

Повіт Морріс

Конґресменка Миллисент Фенвик з групою українців.

В неділю, 17-го січня 1982 року, тут у залі української католицької церкви врочисто відсвятковано 64-ту річницю проголошення самостійности й незалежности Української Народної Республіки.

Врочистості розпочато американським гимном. Д-р Іван Пелех, голова Відділу УККА на округу Морріс, у вступному слові підкреслив значення січневих подій, а згодом привітав і представив присутніх американських політичних діячів, серед яких була пані М.Фенвік, член Конгресу. Всі вони приєдналися до відзначення січневих роковин.

IУ Універсал Української Центральної Ради прочитав, зробивши деякі пояснення, ред. Василь Пасічняк, а Надія Світлична виголосила святочне слово про знаменні січневі роковини.

У мистецькій програмі виступив ансамбль бандуристів „Гомін" під керівництвом Володимира Юркевича, що позапрограмово проспівав дві пісні. Пластовий рій новачок і новаків виконав „Ми - діти України".

Член стейтової Асамблеї А.Олбон прочитав проклямацію з приводу 22-го січня і заявив, що у п'ятницю, 22-го січня ц.р., український прапор поруч американського повіватиме на щоглі перед будинком адміністраційної управи для Виппані та Сідер Голсу в Ганновері. З приводу січневих урочистостей коротко промовляли посадник міста Блекіцкі, фріголдер Р.Фрілінгайзен, який зголосив свою кандидатуру на конгресмена. Виступ конґресменки Миллисент Фенвик, яка, до речі, кандитуватиме на становище сенатора з Ню Джерзі, був пов'язаний з січневими роковинами. Вона також підкреслила активність українців у Америці і боротьбу українських дисидентів, зокрема членів Гельсінкської Групи, за людські й національні права.

Святочні врочистості закінчилися відпіванням „Ще не вмерла Україна", а після того велися розмови при каві про величаві січневі події 1918 року. Серед численних присутніх були представники місцевої американської і української прес та суспільно-громадські українські діячі.

Є. Ф-ко

Елизабет

На фото стоять (зліва) в першому ряді: Г.Федун, Я.Налепа. К.Гадфрі , Т.Бокало і посадник Томас Данн; другий ряд: М.Пінковський, голова УККА, о. Иосиф Федорик, Д.Боднаренко, У.Пінковська; третій ряд: М.Хитра, д-р Р.Граб і М.Іванців

Посадник міста Т.Данн підписав проклямацію Дня української незалежности в присутності представників українських організацій. На його доручення вивішено український прапор на ратуші міста, а головну вулицю переіменовано на Український Бульвар.

Олбані, Н.Й.

(І.Д.) Голова Окружного Комітету Відділів УККА Олбанської округи інж. Я. Спяк 18-го січня 1982 року, в пополудневих годинах відкрив святочне зібрання з нагоди 64-их роковин проголошення незалежности Української Народної Республіки в будинку стейтової леґіслятури. Він привітав усіх гостей і передав ведення мґрові М.Терлецькому, який у вступному слові підкреслив історичне значення проголошення незалежности України 22-го січня 1918 року.

Члени шкільної оркестри з Ківані академії в Коговзі відіграли американський і український гимни. Відтак о. Богдан Скасків, український католицький парох з Трою, провів молитву в намірені українського народу, поневоленого безбожним режимом червоної Москви. Українці в ЗСА вірять, що за Божою поміччю, український нарід і всі поневолені народи здобудуть повну свободу.

Мґр М.Терлецький представив американських гостей: стейтових сенаторів Бруна, Ендерсона, Кука, асембліменів М.Гобляка й Гінчі (українського роду) та Ларкіна, як теж представників українських організацій та українських ветеранів. Асемблімен Р.Канардс прочитав проклямацію губернатора стейту Ню Йорк Г. Кері про День української незалежности. Сенатор Ендерсон привітав українців з днем проголошення Української Держави та побажав дочекатися її відновлення.

Українська танцювальна група „Зорепад", учні школи Роми Прийми-Богачевської, виконала волинський танок і танець „Козачка" у супроводі Наді Семчук на акардеоні. „Козачку" виконало тріо: сестри Диньки й Р.Якубович. При кінці „Зорепад" виконав бравурну „Метелицю". Мґр Дарія Якубович зайнялася переведенням танців, що були виконані на мистецькому рівні під довготривалі оплески гостей.

Інж. Я.Співак прочитав змістовну доповідь про українську революцію в 1917 році, будівництво української держави і трирічну боротьбу в її обороні. Комуністична Москва поневолює 150 мільйонів неросійських народів, в тому Україну, Польщу й Афганістан та інші. Багато тисяч українських патріотів караються в московських тюрмах, концтаборах і психушках, але на вільній землі Вашінґтона відзначають День української незалежности федеральні, стейтові й міські інституції та всі українці з вірою у визволення України. Відтак промовляли сенатор Бруно та асембліменн Гобляк та Гінчі.

Мґр М.Терлецький закінчив святочне зібрання подякою всім гостям та виконавцям мистецької програми.

Присутніх було біля 200 осіб із цілої округи, в тому: о. митрат В.Андрушків з Коговзу, о. Т.Гуманицький з Вотервліту, о. І. Куліш з Гадсону, голови місцевих організацій. З Йонкерсу прибули: Марія Кульчицька, членка Головної Управи ОЖ ОЧСУ Т.Корінь, член Управи ООЧСУ, М.Футала член Екзекутиви СУМ.

Членки ОЖ ОЧСУ Д.Свідерська та З.Білас зорганізували виставку українського народного мистецтва та англомовних видань про Україну.

Союзянки приготовили прийняття для учасників.

Сесію стейтового сенату в 3-й год. започаткував о. І. Куліш, парох УАПЦ в Гадсоні, молитвою в намірені українського народу, підкресливши віру у вільну Україну. Сенатор Бруно прочитав резолюцію з нагоди Дня української незалежности, з домаганням повної свободи для України і всіх поневолених Москвою народів, що її прийнято одноголосно. Засіданням сенату проводив заступник губернатора Маріо Куомо, приятель українців. Український прапор виднів у залі сенату. Українці заповнили галерію сенату.

Гемпстед

Адміністратор міста Томас С.Ґулотта (зліва) підписав проклямацію Дня української незалежности — 22-го січня і передав її членам Відділу УККА, повіт Нассо . На світлині (від адміністратора направо) стоять: Йосип Хома з Сайоссет голова Відділу, Болодимир Білий Північна Массапіква; Ніна Ведмідь, П. Массапіква; Іван Бродило, Елмонт, заступник голови; Марія Бродило, Елмонт; отець Еміль Шараневич, парох церкви св. Володимира в Гемпстеді; Катерина Капчак, Анна Капчак зі Східнього Медов. Спереду (зліва) — діти: Олексій й Анатоль Ведмеді з П. Массапікви та Марія і Марта Бродили з Елмонту.

Ойстер Бей, Н.Й.

Адміністративний керівник міста Ойстер Бей (справа) передає проклямацію дня 22-го січня — Днем української незалежности Йосипові Хомі з Сайоссету, голові Відділу УККА повіту Нассо. Й.Хома та Володимир Білий з Н. Массапіква, заступник голови Відділу, тримають український прапор, який згодом, 22-го січня повівав на щоглі ратуші міста

Бриджпорт

Заходом УККА Відділ в Бриджпорті, Конн. відбулись тут у вівторок, 19-го січня ц.р. відвідини української громади в канцелярії посадника міста в Ситі Голл з нагоди 64-их роковин української незалежности.

Ініціятором програми відвідин був голова місцевого Відділу УККА Василь Пелещук, а промовцем — Стефан Пелещук, представник Пластової Станиці котрий представив посадникові Леонардові Паолета всіх присутніх делеґатів українських церков і організацій. У своїй промові він коротко подав звідомлення про життя, працю і успіхи української спільноти міста та передав нововибраному посадникові і членам міського уряду вислови прихильности і побажання успішного завершення всіх його плянів.

Посадник Л. Паолета врочисто відчитав проклямацію незалежности та, підписавши її, побажав усім учасникам успіхів у праці в обороні за права людини, а в майбутньому — святкування справжнього Дня української незалежности, за що присутні винагородили його оплесками.

Опісля голова Відділу В.Пелещук передав український прапор посадникові, який запевнив його вивішення в день 22-го січня вранці на машті при Сити Голл.

На закінчення візити голова Відділу передав посадникові подарунок — українську кераміку — з присвятою від членів УККА, Відділ в Бриджпорті. Посадник подякувавши за подарунок, обіцяв примістити його на видному місці, та прохав відвідати його у наступному році.

Про ці відвідини була згадка разом зі світлиною у місцевому щоденнику „Бриджпорт Пост", а також на радіопередачах WICC та WANB.

Пресовий референт

На світлині стоять (зліва): Василь Бабій, УБС; Стефан Пелещук, Пластова Станиця; Ярослав Гура, секретар Відділу УККА; Мирослава Чубата, Сестрицтво Марійської Дружини і Союз Українок Америки; Христина Скочилас, „Рідна Школа"; о. крилошанин Ярослав Шуст, парох української католицької церкви Св. Покрови; Василь Пелещук, голова Відділу УККА в Бриджпорті; посадник міста Леонард Паолета (сидить); о. настоятель Анатолій Яковченко, парох православної церкви Св. Трійці ; Михайло Скочилас мол.; Павло Люлька, Андрій Чубатий, Пласт; Галя Скочилас, Віра Люлька, Михайло Скочилас; Михайло Бурий, „Провидіння"; Тарас Сливінський, Відділ УНС.

Павло Плішка полонив торонтонську публіку

Торонтонська публіка зде більшого скупа на оплески, а музичні критики ще скупіші на похвали. Але наш земляк соліст Метрополітальної Опери Павло Плішка від його виступу в ролі Филипа II в опері „Дон Карлос" в 1977 році належить до небагатьох вимків, яким і публіка не щадить своїх долонь, і критики висловлюються про його спів найкращими епітетами.

Так і в часі його останнього виступу з торонтонською симфонічною оркестрою від 1-го до 3-го грудня 1981 року ми мали нагоду знову переконатись у незмінності цього наставлення.

Програма трьох концертів складалась виключно з творів М. Мусоргського та мала на меті вивести оригінальні оркестрації композитора, в чому вирішальним фактором були, в першу чергу, гості-виконавці: дириґент ґотеборзької симфонічної оркестри (Швеція молодий естонець Неме Ярві, та наш славний бас Павло Плішка, який переступає сороковий поріг свого життя і 16-ий рік своєї активної кар'єри в Метрополітен Опері.

Коли дириґент оригінальними заокругленими рухами лівої руки характеризував музичні образи творів (зокрема дивовижність „Ночі на Лисій горі"), то Павло Плішка, помимо читання тексту, передав драматичність змісту, як діялогу з „Колискової", так і монологу з II-ої дії „Бориса Годунова" завдяки своєму голосово багатому кольоритові, технічній вправності та драматичній тонкості в інтерпретації.

Його російська мова, хоч ще не має м'якости, вистачала для підкреслення оригінального звучання. Та в особистій розмові наш співак заявив, що вивчає напам'ять оригінальний текст, здаючи собі справу, що драматична переконливість терпить на читанні тексту. Але покищо не може він присвятити доволі часу на вивчення, бо виступає майже день у день.

Ось приїхав він безпосередньо з Чикаго, де виступав у „Фіделіо" й „Макбеті" а вже наступного дня після мистецьких успіхів у Торонто поїхав до Далласу. Перед ним у цьому сезоні 10-тижнева подорож по Европі, починаючи з Ля Скалі, а потім виступи в Берлінській і в Гамбурзькій операх; п'ятитижневе зобов'язання в Метрополітен і шеститижневе в Сан Франсіско операх, пока повернеться до свого Фріголду, Ню Джерзі на літній відпочинок.

„Та ще перед виїздом до Европи 1-го лютого, — сказав завжди привітний Плішка, — хочу разом з усією ріднею відсвяткувати Різдво й Новий Рік, бо Різдво — це родинне свято". І справді, родинне життя нашого співака обертається довкола його оперної кар'єри від самих початків. Спочатку тільки дружина товаришила в далеких виїздах, а дітей пільнували їхні бабусі.

Та вже в шкільному віці їздили й їздять їхні сини разом з ними. Правда, старший син уже самостійний, але дев'ятнадцяти і дванадцятилітні були в Чикаґо й Далласі та поїдуть до Европи. Їхня матір займає місце домашньої й подорожньої вчительки.

Так співак, живучи в світі мистецьких емоцій на сцені, не тратить контакту з реальним життям, життям родини, чим, як каже він, найбільше дорожить. Мабуть, його прозора усмішка й безпосередня, майже рідна поведінка випливає з родинної любови в його батьківській хаті, як і в докіллі своєї сім'ї.

Така паралельність артистичного й родинного життя приходить нелегкою дорогою, але нагородою не за один компроміс є „королівство", за англійською проповідкою, в його „власному замку" і на сцені, бо, як сказав мизичний критик, Вілліям Літлер: „Найкраще лежить на плечах Плішки королівська кирея", маючи на увазі, очевидно, королівську культуру й багатство голосу нашого славного співака Павла Плішки.

Олена Глібович

У Трою відбулася парафіяльна просфора

Заходом Сестрицтва при українській католицькій церкві св. Покрови у Трою відбулася у неділю, 3-го січня ц.р., в переповненій церковній залі просфора. Голова Сестрицтва Франка Барна відкрила просфору, привітала двох священиків і гостей та запросила о. пароха Богдана Скаскова провести молитву. Отець почав молитву співом коляди „Бог Предвічний", а всі підхопили її. Відтак вона передала ведення просфори Дмитрові Хорватові, що вів її дуже успішно.

Дружина пароха, Мирослава Скасків, у своєму святочному слові пригадала, як відбувався Свят-Вечір в Україні. Це була зворушлива мандрівка думками в літа молодії, коли Різдво Христове належало до наших найбільших свят із чудовими традиціями. Це було велике родинне свято всенародної радости зі співами незабутніх колядок. Хоч тепер в Україні невільно так величаво святкувати, ані співати колядок, але наші українці святкують Різдво скрізь, де тільки їх доля розкинула. У вільному світі українці святкують з надією на найкраще Різдво у вільній Україні.

Сумівка Христя Хорват прочитала вірш „Щедрий вечір". Найстарший віком І. Дурбак вніс сніп пшениці, поставив його на покутті та побажав усім за традиційним звичаєм. Сумівка Дарка Гарасимяк прочитала вірш „Бог Предвічний" Р. Завадовича. Пластунка Леся Боднар прочитала вірш „Лечу думками в Україну". Парох о. Б. Скасків поблагословив просфору, поділився нею, починаючи від о. митрата В. Андрушкова, та склав побажання, підкреслюючи, що просфора, старохристиянський звичай, зближує парафіян, прагадує їм обов'язки супроти Бога, Церкви й народу.

Після вечері, що її приготовили сестриці, з традиційними стравами: кутя, борщ, вареники, голубці, узвар, о. митрат В. Андрушків побажав новому парохові у Трою успіхів та підкреслив велике значення священика в парафії. Нового пароха і всіх гостей привітали: С. Ковальчук, муж довір'я, від Церковного комітету; І. Дурбак від Відділу УККА; М. Бобеляк від Відділу УНП; В. Коцур від Відділу „Провидінні"; Р. Гарасимяк прислав письмовий привіт від УНС; І. Дурбак від Об'єднання ветеранів; Л. Боднар від 114-го Відділу СУА; Д. Хорват від ООЛ.

Надя Боднар прочитала вірш Б. Лепкого „У Різдвяну ніч". Імось М. Скасків подякувала всім сестрицям за велику працю в підготові вечері. Колядники традиційними колядками й віншуванням привітали гостей.

Вкінці о. митрат В. Андрушків провів кінцеву молитву та колядою закінчено цю просфору, що зібрали рекордове число парафіян, багато молоді, яка переживала і брала активну участь у традиційній різдвяній атмосфері.

Просфора залишила тривалі враження в парафії, що відроджується, дістає нове обличчя завдяки новому, ревному та ідейному душпастиреві. Парафія, спільно з сусідними парафіями, приготовляється до величавого відзначенню ювілею 90-річчя Блаженнішого Патріярха Йосифа І, Голови Української Помісної Католицької Церкви, 28-го лютого.

І. Дурбак

Вісті з епархії св. Покрови в Арґентині

Відзначення 20-річчя українського Єпископства в Арґентині

У неділю, 4-го жовтня 1981 року, катедральний празник св. Покрови, українська спільнота в Арґентині відзначила 20-річчя встановлення у цій країні південної Америки українського Єпископства і рівночасно 20-річчя архиєрейських свячень першого українського Владики в Арґентині Андрія Сапеляка, Згромадження ОО. Салезіян.

У катедрі св. Покрови у Буенос Айресі Владика Андрій відправив торжественну Службу Божу разом з українськими священиками Буенос Айресу та Берісса, при співучасті Сестер Василіянок, Служебниць, численних вірних і гостей. Латинську епархію представляли Владики Распанті і Карденас. Від арґентинського уряду брав участь у торжестві національний директор Культу — амбасадор Оссоріо.

Під кінець Служби Божої Владика Распанті прочитав телеграму від апостольського нунція з привітом і благословінням від Святішого Отця для Владики Андрія. Відтак єпископ Распанті привітав Владику Андрія та українську церковну спільноту від арґентинського Єпископату.

По Службі Божій відбувся на катедральній площі святочний бенкет з виступами дитячих і молодечих ансамблів. При почесному столі засіли Владика Андрій разом з латинськими єпископами, представником арґентинського уряду, священиками і представниками українських організацій. Промовляли на бенкеті від родини Владики та від українських Салезіян о. д-р Василь Сапеляк, рідний брат Владики, що приїхав на торжество з Риму; від українського Католицького Об'єднання в Арґентині — Осип Галатьо; від арґентинського уряду амбасадор Оссоріо. Відтак прочитано головні привіти для Владики: від Блаженнішого Патріярха Йосифа, від Владики Мирослава Марусина, Протоархимандрита ОО. Василіян, Архимадрині СС. Василіянок, головної настоятельки СС. Служебниць.

Подвійне 20-річчя — встановлення українського Єпископства в Арґентині і свячення першого єпископа — відзначено також по українських парафіях і у централях Товариств „Просвіти" та „Відродження.

Благословення фундаментів церкви св. Володимира у Пасадас — Місіонес

Українські вірні у Пасадас, столиці провінції Місіонес, під проводом о. Емілія Риндича розпочали будову великої парафіяльної церкви св. Володимира Великого, небесного покровителя парафії.

У неділю, 15-го листопада 1981 року, Владика Андрій поблагословив фундаменти нової церкви, при співучасті священиків, Сестер і численних вірних. Взяли участь в акті посвячення губернатор провінції генерал Бажон, командант війська у Місіонес, генерал Кастелі, посадник міста Де Дзьордзі й інші гості.

Постійний зріст українського поселення у Місіонес вимагає великого храму. Будову церкви у зв'язку з великими коштами розкладено на кілька років, щоб її закінчити до 1988 року. 1000-річчя Хрищення України. Храм святого Володимира у Пасадасі буде живим монументом українського християнства у провінції Місіонес, колисці української еміграції в Арґентині. Його посвячення передбачено в ювілейний 1988 рік і це буде центральний акт святкувань 1000-річчя у провінції Місіонес.

Благословення фундаментів народної школи у Сан Вісенте — Місіонес

Розлога провінція Місіонес, колиска українського поселення в Арґентині (1897) нараховує коло 30.000 українських вірних з чотирьома розлогими українськими парафіями з осідком в Апостолес, Посадас, Алем та Обера, та з численними каплицями по головніших українських осередках.

Від кількох місяців Владика Андрій розпочав організацію п'ятої парафії у місцевості Сан Вісенте, що знаходиться поза межами згаданих чотирьох парафій, де уже скупчилось багато українських вірних. Їх обслуговували досі ОО. Василіяни з Оберівскої парафії.

У неділю, 22-го листопада, Владика Андрій поблагословив фундаменти народної школи, що її будує у Сан Вісенте українська епархія, як початок великого українського осередку у глибині місіонської провінції. Місцевість Сан Вісенте називають „містом дітей", бо там недавно поселились молоді родини з численними дітьми. У Сан Вісенте є ще мало шкіл, саме тому український осередок починається від дитячого садочку та народної школи. Навчальний рік у епархіяльній школі зачнеться уже в 1982 році, і школу будуть провадити Сестри Василіянки.

Літні Курси богословії й українознавства

Цьогорічні вакаційні Курси богословії й українознавства з рамени філії Українського Католицького Університету ім. св. Климентія Папи відбудуться у провінції Місіонес, щоб дати тамошній молоді нагоду до більш численної участи у курсах.

У місті Пасадас курси відбуватимуться від 17-го до 23-го січня 1982 року. В Апостолес — від 24-го до 30-го січня. Викладають професори Філії з Буенос-Айресу.

Учасники курсів відвідають у неділю, 31-го січня, новий український осередок у Сан Вісенте, у глибині місіонської провінції, де того дня Владика Андрій поблагословить місцеву церковцю.

Коляда на розмальовання катедри

Уже з початку місяця жовтня 1981 року маляр Микола Голодик виконав розмальовання святилища катедри св. Покрови у Буенос Айресі. Розмальовання вийшло дуже гарно під кожним оглядом. А щедрі пожертви з боку поодиноких вірних, як також церковних і громадських організацій, цілковито покрили видатки цього першого етапу розмальовання.

Другий етап розмальовання катедри становить композиція „Христос — Світло", зложена мальовидами Христа-Господа Вседержителя „Пантократа" та чотирьох євангелистів, яка разом з відповідною символікою заповнюють горішню частину храму під її головною банею.

Кошти другого етапу великі, і тому просимо о дальшу щедрість з боку наших вірних. З нагоди Різдвяних Свят згідно з бажанням Владики Андрія — по усіх парафіях нашої Єпархії були переведені „Коляди" на розмальовання катедри. „Коляду" просимо пересилати до Епархіяльної канцелярії.

О. Григорій Гарасимович
голова Комітету розмальовання катедри

СВЯТА СОФІЯ — РЕЛІГІЙНЕ ТОВАРИСТВО УКРАЇНЦІВ КАТОЛИКІВ в ЗСА

XI-81

На ПАТРІЯРШИЙ ФОНД зложили:

1,000.00 дол. — Филимон Калитчук.
500.00 дол. — Ольга Овсянецька.
По 100.00 дол. — Ярослав і Іванна Дацків, Мирон Бучак, Евгенія Шарко, Стефанія Слюсар, Дмитро Сенюх, Дмитро Німилович, д-р Тетяна Цісик.
По 50.00 дол. — Михайло і Емілія Цяпка (з нагоди Золотого Ювілею їх супружжя), Йосиф Губчак, Володимир Медуха.
40.00 дол. — Стефан і Луйзе Галайда.
30.00 дол. — Микола Тимків (замість квітів на могилу бл. п. інж. Осипа Бандери).
25.00 дол. — Богдан і Евдокія Стельмах.
20.00 дол. — Евгенія Чапельська (замість квітів на могилу бл. п. Романи Юзичинської).
10.00 дол. — Мирон Маланюк.

Замість квітів на могилу бл. п. крилош. Івана Лебедовича, зложили:
100.00 дол. — Христина Воєвідка.
50.00 дол. — Мотря і Роман Слоневські.
25.00 дол. — Ірена Грушкевич.

Замість квітів на могилу бл. п. Кирила Піддубчишина зложили:
50.00 дол. — Роза Сьокало.
25.00 дол. — д-р Тетяна Цісик.
20.00 дол. — Марія Лішак.

Збірка Т-ва за Патріярхальний Устрій Української Католицької Церкви в Гартфорді, Конн., замість квітів на могилу бл. п. інж. Осипа Бандери, зложили:
50.00 дол. — Ірена Бандера-Чайковська.
По 25.00 дол. — М. М. Помаґи, д-р Юрій Руденський, Михайло Дикун.
По 15.00 дол. — Роман і Мелянія Кузьми, Павло і Олена Турула.
По 10.00 дол. — Яків Полюга, Роман Соболь, О. В. Б. Крупи, Ірина Скочдополь.
По 5.00 дол. — Тиміш Мельник, Павло Колінський, Іван і Леся Яріш.

Замість квітів на могилу бл. п. Михайла Кузьмінського в Нюарку, Н. Дж., зложили:
По 100.00 дол. — Ольга й Володимир Колодій, Марійка й Іван Конзьопа, Ірена Колодій, Ольга і Степан Парубчак.

Листа ч. 1288. Збірка замість квітів на могилу бл. п. Володимира Трача в Маямі, Флорида — зібрав і переслав Тарас Ванчицький, зложили:
По 100.00 дол. — Олег Трач, Дмитро Таращук.
По 50.00 дол. — Михайло Ковальчук, Тарас Ванчицький, М. О. Болюх, К. Миронович, Павло і Марія Гарматій, Анна Івашко.
По 25.00 дол. — Осип Сохор, Петро і Галя Осташ, Сперкач.
По 20.00 дол. — Павло Серна, Ярослава Терлецька, Павло Серна.
По 10.00 дол. — Богдан і Евгенія Остапюк, Ольга Павлова, Омелян Убранський, Микола Кобрин, А. Яр. Дячук, А. Кроп, Н. Ів. Мудрейко, Роман і Ніна Панчак, Василь Бора, Анна Зуб, Василь Ґогемблин, Богдан Дейчаківський, А. С. Левицький, Микола Ракуш, Роман Стиран, Роман Кравців, М. Степаненко, Вероніка Цегельська.
По 5.00 дол. — Петро Гуменюк, Василь Давидович, Стефан Венґльовський.

Листа ч. 1514. Збірка в Елмайра Гайтс, Н. Й. — зібрав і переслав Василь Осташ, зложили:
По 25.00 дол. — Василь Осташ, Василь Салиґа, Іван Олійник.
По 20.00 дол. — Іван Іванчишин, Домініка Гуцул.
По 10.00 дол. — Михайло Осташ, Роман Федорів, Олекса Квасний, Людвіґ Сенков, Володимир Курчинський, Антін Нич, Йосиф Більський.
По 5.00 дол. — о. Петро Лісовський, Катерина Осташ, Марія Гречканич, Стефан Салиґа, Володимир Сулима, Николай Мартинюк, Мелянія Осташевська, Павло Німець, Николай Антонів, Василь Костів, Михайло Дучий, о. Пилип Бумбар, Іван Щембалістий, Іван Чомко.
По 3.00 дол. — Григорій Кондрат, Никола Рось, Василь Гуцул.
По 2.00 дол. — Ярослав Коваль, Василь Салиґа.
По 1.00 дол. — Никола Ференц, Іван Коваль, Василь Цап, Павло Романишин, Петро Климовський, Николай Гопчук, Анна Петрик.

Коляда 1980-81 рік. українське Патріярхальне Товариство в Піттсбурґу і Західній Пенсильвенії:

Листа ч. 1 — збірщик Богдан Маланчук, Піттсбурґ (Норт), зложили:
По 30.00 дол. — Родина Перкуд, Панство Іван Сало.
По 10.00 дол. — Іван Качмар, Петро Добростан.
По 5.00 дол. — Марія Пласків, Іван Кікта, Марія Клорчец, Ґустав Ванковіц, Катерина Лазер, Михайло Спак, Вільям Онишко, Роза Худийович, Василь Прунчак, Джан Сміт, П-ство Михайло Сенко, Магдалена Чересновська, Михайло Добрянський, Катерина Дикун.
2.00 дол. — Іван Анчичин.

Листа ч. 2 — збірщик Богдан Маланчук, Піттсбурґ (Норт), зложили:
По 100.00 дол. — С. М. Тимяк, Пирожні Пані церкви св. Юра.
50.00 дол. — Похоронне підприємство Томас П. Кунсак.
30.00 дол. — о. Василь Дзидзора.
20.00 дол. — Михайло Білик.
По 10.00 дол. — П-ство Стефан Гачек, Юстина Челепіс, Михайло Черешньовський, Роза Фір, Катерина Гладій.
По 5.00 дол. — П-ство Олег Бабан, Богдан Маланчук, Давид Бартовскі, Василь Ґула, А. Федина, Петро Щерба, Джан Родзай, п-ство Френк Бушік, П-ство Михайло Козак, Михайло Крепіч, Ср., Марія Валко.
3.00 дол. — Анна Фанок.
2.00 дол. — Ольга Гусак.
1.00 дол. — Анна Мосур.

Листа ч. 4 — збірщики: Д. Полатайко і М. Баран, Піттсбурґ (Савт), зложили:
По 25.00 дол. — Дора Полатайко, Петро Шаґала.
20.00 дол. — Михайло Олійник.
По 10.00 дол. — Петро Крупник, Стефан Коваль, Іван і Ґільда Дзядик, Микола Більський, Петро Гуцул, Василь Ванат, Михайло Курпіль, Івась Торгут.
6.00 дол. — Антон Журовський.
По 5.00 дол. — Анна Гузар, Марія Дмитраш, Володимир Бачинич, Іван і Кете Кузьо.
4.00 дол. — Дмитро Нагайські.
По 3.00 дол. — Микола Прокопчук, Розалія Шелудченко.

Листа ч. 5 — збірщики Д. Полатайко і М. Баран, Піттсбурґ (Савт), зложили:
30.00 дол. — Михайло і Ґізела Баран.
25.00 дол. — Петро й Ева Данек.
По 20.00 дол. — Марія Н. Н., Палаґа і Ірена Іванонків.
По 10.00 дол. — Іван Ґмітер, Лев і Катерина Заліщук, Василь Ільницький, Олена Сивий, Петро і Анастазія Бліщ, Іван Роґовський, Катерина Майнош.
По 5.00 дол. — Розалія Чорний, Марія Курман, Софія Боднар, Давид Годованець, Анна Терлецька, Джан і Мери Бережанські, Володимир Дзядик.
2.00 дол. — Ігнат Валько.

Листа ч. 6 — збірщики: Д. Полатайко і М. Баран, Піттсбурґ (Савт), зложили:
30.00 дол. — Люба Глутковська.
По 5.00 дол. — Шедна, С. Сірлецкі.

Листа ч. 8 — збірщики Ізидор Луковський і Іван Михайлів, Мек Кіс Ракс, Па., зложили:
100.00 дол. — Давид Яків.
По 25.00 дол. — Іван Михайлів, Ізидор Луковський.
15.00 дол. — Василь Воробій.
По 10.00 дол. — Брати Олійники, Василь Павлик, Осип Цьоць, Ярослав Шпак, Микола і Анастазія Камінські, Андрій Плюта.
По 5.00 дол. — Михайло Комарницький, Юрій Плакс, Іван Кійовскі.
2.00 дол. — Іван Ткач.

Листа ч. 9 — збірщик Іван Левицький, Ембрідж, Па., зложили:
По 20.00 дол. — Марія Войтечко, Анна Войтечко-Палічат, Іван Ясиницький, Михайло Ґалаза.
По 10.00 дол. — Іван Левицький, Осип Міщак, Лев Змійовський, Михайло Зерин, Павло Назаревич.
По 5.00 дол. — Михайло Кардаш, Осип Литвин, Марія Волошин, Юрко Форись, Іван Орішко, Михайло Ванцкрвян, Михайло Бринчак, Михайло Івашкевич, Андрій Харко.
2.00 дол. — Стефан Щерба.

Листа ч. 10 — збірщик Іван Левицький, Ембрідж, Па., зложили:
100.00 дол. — д-р Ярослав Микалевич.
По 5.00 дол. — Володимир Сумоняк, Осип Чик, Іван Срадамскі, Михайло Пушкевич.
По 2.00 дол. — Анна Срадамскі, Катерина Кость.

Листа ч. 11 — збірщики: М. Міщук і М. Сивий, Карнеґі, Па., зложили:
100.00 дол. — Марія Сімек (і 100.00 дол. вислано до Патріярха Йосифа на Святу Літургію в наміренні Покійних членів її родини).
По 20.00 дол. — Т. І. Сивий, Т. Копецький.
15.00 дол. — Григорій Шараневич.
10.00 дол. — Микола Сивий.
По 5.00 дол. — Михайло Міщук, Микола Нечипір.

Листа ч. 13 — збірщик А. Ґерманський, Брентвуд, Керик, Балдвин, Па., зложили:
25.00 дол. — д-р Юрій Кишакевич.
По 20.00 дол. — Петро Годованець, Панько Плакс, інж. Володимир Байкович, Андрій Тутяк, Антін Шмуль, Андрій Заблоцький, Микола Годованець, інж. Андрій Бойкович.
По 10.00 дол. — Павло Яцишин, Василь Бобик, Михайло Козак, Володимир Гуменицький.
По 5.00 дол. — Катерина Стефурак, Михайло Львівський, Матвій Семків, Микола Франко, Йосиф Качурак.
3.00 дол. — Іван Кростен.

Листа ч. 14 — збірщик А. Ґерманський, Брентвуд, Керик, Болдвин, Па., зложили:
По 20.00 дол. — Михайло Капічак, Осип Полатайко, Роман Капічак.
По 15.00 дол. — Микола Дуркач, Андрій Волос, Атанас Боднар, Василь Бобурчак.
По 10.00 дол. — Роман Спільник, Юрко Перекішка, Василь Дитко, Михайло Бібик, Евген Зварич, Дмитро Головатий, Стефанія Голубяк.
По 5.00 дол. — Петро Мількат, Василь Садовий, Іван Грицюк, Павло Гірник, Микола Дзядик.

Листа ч. 15 — збірщик А. Ґерманський, Брентвуд, Керик, Болдвин, Па., зложили:
по 25.00 дол. — Василь Стець, проф. Василь Ящун.
По 20.00 дол. — Василь Заблоцький, д-р Ярослав Петрущак, Андрій Ґерманський.
По 15.00 дол. — Яків Кунчак, Максим Чорній.
По 10.00 дол. — Василь Сочко, Іван Бородиця, Талько Івасів, Микола Мураль, Стефан Перекішка, Ярослав Бернацький, Юлька Кулак.
7.00 дол. — Михайло Ґерманський.
По 5.00 — Василь Бородиця, Дмитро Дрекслер, Петро Вельґош, Василь Максимович.

Листа ч. 17 — збірщик Михайло Смерека, Мек Кіс Порт, Па., зложили:
По 50.00 дол. — Михайло Смерека, Доналд Смерека.
По 10.00 дол. — Т. Боднар, Дорис Меро.
По 5.00 дол. — Петро Богенко, Дороти Брукс, Мари Белбок, Джан і Марґарет Шадай.
4.00 дол. — Гарри Пастика.
По 2.00 дол. — Паул Коиес, Джордж Тотін.

Інші пожертви:
25.00 дол. — Василь Манастирський з нагоди уродин Патріярха Йосифа.

285.00 дол. — Збірка в пам'ять бл. п. Михайла Майноша і
99.00 дол. — Збірка в пам'ять бл. п. Марії Анни Козак.
Зі зібраної суми 384.00 дол. **на Патріярший Фонд призначено 279.00 дол.** (105.00 дол. переслано прямо до Риму на Служби Божі.).

Дітройт — Українське Патріярхальне Товариство (переслав Анатоль Ромах), збірка в пам'ять бл. п. Степаніди Володимири Прокопович, зложили:
По 100.00 дол. — д-р Павло і Ірена Дзуль, Едвард і Марія Козак, Евген і Фаліна Кульчицький, д-р Валентина Савчук.
По 50.00 дол. — Любов Савойка, Анна Тихий.
40.00 дол. — проф. Ірена Решетилович і Стефанія Лузецька.
30.00 дол. — Тарас і Ксеня Козбур.
По 25.00 дол. — Зеня Комаянська, Джан і Ірена Лаш, Орест і Стефанія Лоґинські.
По 20.00 дол. — Евген і Марія Долгий, Сергій Долгий, В. і О. Гринків, Ігор і Стефанія Король, Микола і Надія Кунинські, проф. Богдан і Ірена Лончина, Анна Помірко, Атанас і Зореслава Слюсарчук, Стефан і Софія Щуровські, Ст. Джонс — Апостольство Молитви.
15.00 дол. — Панство Лісовські.
По 10.00 дол. — Мирослава Веренович, Остап і Іванна Білий, Марія Цізарук, Романа Чубата, Ярослава Ґізак, А. Горак, Наталія Григорчик, Дарія Касків, проф. Микола і Олена Климишин, Стефан і Евдокія Климишин, Л. і В. Колодчин, П-во Конюх, П-во Копитко, Марія Малинович, Дарія Пісецька, проф. Ірена Решетилович, Богдан Середюк, Любомир Татух, П-ні О. Ткачук, д-р А. Жуковський, А. Ромах.
По 5.00 дол. — Т. Блашкевич, С. Годів, О. Гищак, Іван Яблінський, П. і І. Кордуба, С. Коритовський, проф. Іванка Кучер, М. Кушнір, Й. Ніщеменко, П-ство З. О. Рацковецкі, П-во Ц. Рацковецкі.

Збірка, замість квітів на могилу бл. п. Володимира Дідика, зложили:
По 20.00 дол. — Анна і Дмитро Кошильовські, Йосиф і Мотря Постоловські, Дмитро і Люба Федорко.
По 10.00 дол. — Богдан і Наталія Петріна, д-р А. і Слава Жуковські, Василь і Ліда Колодчин, Петро Залуга, Анна Заблоцька, Любомир Татух, Василь і Оксана Огар, Роман і Тамара Куропась.
По 5.00 дол. — Петро і Анна Семеґен, Марія Гінмен, Марія Шупер, Теофіля Дужа.

Збірка в пам'ять бл. п. Ірени Величківської, зложили:
По 10.00 дол. — П-во Мікуляк, Семен Копитко.

Баффало, Н. Й. — Українське Патріярхальне Товариство — перша рата — переслав Василь Макух, зложили:
1,000.00 дол. — Суботнє Бінґо.
По 100.00 дол. — д-р Гнат Метіль, проф. Юрій Лаврівський, Микола Барицький.
По 50.00 дол. — д-р Семен Дорощак, д-р Евген Стецьків.
По 25.00 дол. — Стефан Душенко, Михайло Кавалур, Маркіян Стасюк, Андрій Дякун, д-р Роман Топольницький, Микола Левчик.
По 20.00 дол. — Ярослав Литвин, Ореста Перейма.
По 10.00 дол. — Іван Гринчак, Іван Грицик, Діяна Хутко.

Товариство Свята Софія — Комісія Патріяршого Фонду, складає щиру подяку усім Вельмишановним Збірщикам і Жертводавцям.

Всі датки на Патріярший Фонд — Товариство Свята Софія — можна відтягати від податку: IRS No. 23-7380645.

Чеки просимо виписувати на: St. Sophia Religious Association — Patriarchal Fund та пересилати на адресу:

St. Sophia Religious Association of Ukrainian Catholics, Inc.
7911 Whitewood Rd. • Philadelphia, Pa. 19117

В. Шарван переобраний на голову 127-го Відділу

Баффало, Н.Й. — Найбільший у Баффалівській окрузі 127-ий Відділ УНСоюзу відбув свої річні загальні збори 17-го січня ц.р., у церковній залі при вулиці Онайда.

Зборами проводила президія в такому складі: Василь Шарван — голова, Марія Гаравус і Софія Безушко — секретарі. На зборах був присутній голова Баффалівської округи Роман Конотопський, який, на телефонічне доручення Централі, зложив привіт і признання від Централі УНС для Відділу за корисну працю для добра УНСоюзу.

Після вислухання звітів уступаючої управи збори схвалили діяльність членів управи 127-го Відділу та уділили абсолюторію з признанням від Централі УНС і від усіх присутніх на зборах, яких було багато; можна було у залі зауважити і таких членів, які досі мало цікавилися працею Відділу, але у цьому конвенційному році і вони зактивізувалися.

Загальні збори відбулися успішно і згідно з правилами статуту УНС. Голова В. Шарван проводив зборами, не допускаючи до зайвих дискусій, що не мали відношення до союзових справ.

Збори одноголосно вибрали нову управу на 1982 рік у такому складі: Василь Шарван, голова; Оксана Бережницька, заступник; Марія Гаравус, фінансовий секретар; Софія Безушко, рекордовий секретар; Петро Гаравус, скарбник і заступник фінансового секретаря; вільні члени — Анна Качор і Михайло Депутат, Контрольна комісія: Дмитро Пітулай, Дмитро Ганущак, Михайло Артимович; делегати на 30-ту Конвенцію: М.Гаравус, В.Шарван, П. Гаравус; заступники: О.Бережницька, Тадей Михаськів, Ірина Лаврівська.

Після закінчення зборів присутні ще довго вели розмови при каві і солодкому.

СЛУЖБОВЦІ Федерального Бюра Інвестиґацій (ФБІ) попали на слід банди, яка займалася торгівлею живим товаром, тобто викрадала, зокрема з Індонезії й інших азійських країн молодих осіб, переважно дівчат, перевозила їх нелеґально до З'єднаних Стейтів Америки і тут продавала багачам за ціну від 1,500 до 3,000 долярів за особу. Директор ФБІ в Лос Анджелесі Едгар Бест заявив, що поліція перевела численні арешти серед контрабанди і передала їх федеральному судові разом з численними документами, які доказують торгівлю бодай 30-ма невільниками.

КОМІСІЯ ПАЛАТИ Репрезентантів для справ розвідки розглядатиме справу двох колишніх високих службовців Сі-Ай-Ей, які покинувши чинну службу, працювали для режиму в Лівії і отримували за свою вірну службу великі грошеві винагороди. Одним зі завдань колишніх службовців Сі-Ай-Ей було вишколення лівійської армії, допомога у випрацюванні підривних акцій лівійськими терористами тощо. Завданням конґресової комісії є встановити чи чинники Сі-Ай-Ей докладно перевірили цю справу і чи поробили заходи, щоб подібні випадки не повторялись в майбутньому. Політичні спостерігачі кажуть, що конґресова комісія шукатиме також за слідом чи під час нелеґальної праці двох працівників, котрась з аґенцій Сі-Ай-Ей не допомагала їм в отримуванні точних інформацій.

Український Інститут Америки став „Вікном у світ"

Жвава діяльність Українського Інституту Америки в Ню Йорку під час осіннього і початку зимового сезону 1981 року цілком оправдала вже віддавна притаманні цій нашій організації, потверджені на останніх загальних зборах її членів, 6-го листопада 1981 року назви: „Вікно у світ" і „Амбасада української культури", — писав у останньому обіжному листі до членів віцепрезидента УІА інж. Володимир Назаревич.

Багато імпрез, влаштованих, ініційованих, чи спонзорованих Інститутом в останніх кількох місяцях дали можливість неукраїнському загалові познайомитись з українською культурою і взагалі справою.

Тут подається тільки короткі інформації про деякі з них.

Перший вечір фільмової серії започатковано в неділю, 25-го жовтня 1981 року, показом кількакратно нагородженого фільму Сергія Параджанова „Тіні забутих предків", випуск студії Довженка (Київ). Вечір відкрив голова Фільмової комісії УІА Євген Лака. Про зміст цього фільму, який оглядали здебільшого американські глядачі, і про долю переслідуваного совєтами його режисера подав інформації проф. Іван Самійленко.

На другому вечорі, 11-го грудня 1981 року, висвітлено фільм „Чорна перла", співпродуцентом якого був, присутній на залі українець Ігор Пришляк.

Обидва вечори закінчено товариською зустріччю і буфетом.

У п'ятницю, 30-го жовтня 1981 року, відбулась лекція Романа Савицького на тему „Українські мелодії у світовій музиці", в якій він продемонстрував українські „місця" в творах Бетговена, Ліста, Чайковського, Бартока та інших, також й американських композиторів.

8-го листопада відбулось „Матіне молодих талантів", яке щороку влаштовує 72-ий Відділ Союзу Українок Америки, член-організація УІА, який об'єднує здебільша тут народжених американок українського походження. У концерті взяли участь сопрано Марія Мандзій-Волянська і 13-річна піяністка Надя Богачевська.

УІА і його члени у великій мірі спричинилися до успіху святкувань Тижня Слов'янської Культурної Спадщини. Після офіційної проклямації Тижня посадником міста Ню Йорку Едвардом Качем 9-го листопада м.р. у приміщеннях Інституту відбулось урочисте відкриття святкувань, де в першій найважливішій концертовій частині виступали баритон-бас Андрій Добрянський і піяніст Тома Гриньків, під гучні оплески ознайомлюючи численну публіку, що складалась із представників кількададцятьох слов'янських народів, з творами українських композиторів — Д.Бортнянського і М.Лисенка.

14-го листопада м.р. програму вечора „Слов'янської поезії" перевели українці — д-р Остап Тарнавський і д-р Любомир Рудницький.

Фота: Лади Сочинської

Виставка творів чотирьох молодих мисткинь в УІА від 28-го листопада до 11-го грудня 1981 року. На фото (зліва): Анна Пащак-Денисик, мисткиня; д-р Ростислав Сочинський, голова Комісії громадських зв'язків УІА; Христина Котляр-Чура, мисткиня; Лариса Мартинюк, мисткиня, Володимир Назаревич, віцепрезедент і Марія Гончаренко, секретар УІА. Відсутня Вікторія Варварів.

Актори і співаки у опері „Ноктюрн"

Започаткували її рецитаціями поетичних творів В.Симоненка та В.Стуса Лариса Кукрицька-Лисняк по-англійськи і Ольга Кириченко по-українськи.

У цьому ж часі відбувалась однотижнева мистецька виставка слов'янських малярів, у якій показано також твори семи українських мистців (Боґдан Божемський, Слава Ґеруляк, Олександер Грищенко, Едвард Козак, Галина Мазепа, Петро Меґик і Михайло Мороз). Представником українців в організаційному Комітеті Слов'янського Тижня був проф. І Самійленко.

У суботу, 14-го листопада м.р., відомий мистець, тепер вже покійний, Петро Андрусів, колишній директор і голова Мистецької комісії Інституту, доповідав про свій монументальний образ (величиною 6 на 12 стіп), „Хрищення Руси-України," який він недавно закінчив, ілюструвавши доповідь колекцією діяпозитивів, що представляли фраґменти цього знаменитого полотна.

20-го листопада віцепрезидент УІА інж. Володимир Назаревич відкрив виставку 42-ох мистецьких творів Олени Калмановської, недавньої еміґрантки з України, колишньої членкині комісії по дослідженні історичних пам'яток України, яка показала колекцію діяпозитивів з історії українських пам'яток Києва та Кам'янця Подільського.

21-22-го листопада мистець Марко Зубар перевів двохденний семінар, влаштований УІА та Товариством Українських Інженерів на тему „Українська церковна архітектура".

29-го листопада доповідь проф. Юрія Оранського „Музика та життя Станислава Людкевича" супроводжувалась демонстрацією діяпозитивів, музичних записів і рецитацією його творів у виконанні Ольги Гаєвської.

Того ж вечора відбулось відкриття мистецької виставки праць чотирьох молодих українських мисткинь, а саме: Вікторії Варварів, Анни Пащак-Денисик, Лариси Мартинюк і Христини Котляр-Чури, яка тривала до 11-го грудня м.р.

Від 13-го грудня 1981 року до 3-го січня 1982 року стіни Інституту прикрашували малі олійні картини й офорти Аркадії Оленської-Петришин, експонати індивідуальної виставки мисткині.

Передрізвяний час УІА пройшов дуже урочисто. Відсвятковано аж три „ялинки". 72-ий Відділ СУА влаштував „Різдвяну вечірку" для своїх членів і гостей. Після нього Секція дружин лікарів при Українськім Лікарськім Товаристві Північної Америки, Відділ Метрополії Ню Йорк, відбула 12-го грудня м.р. свій вже традиційний „Вечір коляд під ялинкою" з різдвяною програмою, в якій взяли участь діти у віці від трьох до десяти років.

19-го грудня за ініціятивою Української Студентської Громади при Нюйоркському університеті, що її очолює Орест Кизик, влаштовано „Свято декорування ялинки українськими прикрасами." Участь у цьому святі взяло біля 80 студенток і студентів з одинадцяти поблизьких університетів і коледжів, у тому студентські громади Колюмбійського університету з головою Іваном Лозовим, і Бернард коледжу, очолювану Уляною Кекіш. Цей вечір символізував духовий зв'язок українського студентства з переслідуваними десидентами в Україні. Присутні ґреміяльно висловили бажання стати активними членами Інституту.

Найбільш цінною і цікавою імпрезою сезону, з огляду на популяризацію української культури, був перший з серії чотирьох концертів, організований маєстром Андрієм Добрянським, солістом Метрополітальної Опери Ню Йорку, що відбувся 20-го грудня і і складався з двох частин.

У першій частині виведено на сцені український „Вертеп" київського зразку, початки якого сягають другої половини XVI сторіччя, у супроводі стародавніх коляд у виконанні хору, що складався зі солістів-співаків, що взяли участь у другій частині імпрези. Кільканадцять великого розміру ляльок для „Вертепу" створила молода мисткиня Ілона Сочинська-Шиприкевич, зберігши стиль доби. Костюми виконала Стефа Добрянська.

Другою частиною вечора була одноактова опера Миколи Лисенка „Ноктюрн", написана на лібретто Людмили Старицької-Черняхівської у виконанні Андрія Добрянського, Ед Іванка, Стефи Назаревич, Зірки Дерлиці, Катерини Едмонс, Марти Андріюк, Лариси Магун-Гурин, Марічки Сохан, Стефана Шкафаровського, Володимира Слижа, Калини Чолган і Юліяни Осінчук. Балет „Золотих і рожевих снів", хореографії Роми Прийми-Богачевської виконала Роксоляна Баб'юк. Галина Стрілець грала на скрипці, а Тома Гриньків на фортепіяні.

Освітнє, товариське і громадське значення мали дві імпрези відвідин опери і театру, де на сцені були українські виконавці. 5-го грудня 1981 року приблизно 60 членів УІА і запрошених американських гостей відвідали оперу „Трітіко", у якій виступав бас Андрій Добрянський. 18-го грудня такі ж відвідини відбулись до театру Івана Гуса в Ню Йорку, де головну ролю в одноособовій п'єсі „Чехов у лузі" грав артист Василь Шуст. Ці два вечори закінчено зустріччю глядачів з виконавцями в Інституті за перекускою.

Вже шостий раз зчерги, 31-го грудня 1981 року відбулась у приміщеннях Інституту дуже успішна зустріч Нового Року. Добірне товариство серед дружньої атмосфери та веселої гутірки провело кілька незабутніх годин, обмінюючись минулорічними рефлексіями та плянами на черговий рік. Організуванням зустрічі зайнявся окремий комітет, очолюваний Аркадією Оленською-Петришин при великій допомозі інж. Марійки Гончаренко і Лялі Гук. У відсутності президента Інституту Теодора Джуса тепле привітальне слово сказав його заступник інж. Володимир Назаревич, а святочну програму у формі кількох жартівливих пісень виповнив маєстро А.Добрянський під супровід піяністки Ю.Осінчук.

(Р. С-кий)

Христини 377-го Відділу УНС в Ст. Пітерсбурзі

У неділю, 17-го січня ц.р., при численній участі членів і громадянства відбулися христини новозаснованого 377-го Відділу УНСоюзу в Сейнт Пітербурзі, Флорида.

Свято відкрила секретарка Відділу О.Михайленко та представила гостей і членів нової Управи Відділу: голову П.Левенця, касира І.Когута і членів Контрольної комісії—Р.Цегельського та С.Завадовського.

Опісля в короткому слові О.Михайленко нав'язала до події цього свята та подала підставу рішення вибрати ім'я для Відділу.

Тому що українці у вільному світі приготовляються до святкувань 1000-річчя хрищення України, Управа 377-го Відділу на своєму засіданні вирішила назвати свій Відділ іменем св. Володимира Великого. Христини звеличали запрошені гості, головний директор УНС на Канаду сен. Павло Юзик з дружиною, який був головним промовцем цього свята. Коли сен. П.Юзик згадав про злуку двох Союзів, себто Українського Народного Союзу з Братським Союзом, то присутні прийняли цю заяву гучними оплесками. Присутнім був також колишній головний предсідник УНСоюзу Йосип Лисогір з дружиною, який говорив на тему розвитку УНС та значення забезпечення у житті людини, а особливо родини. Обидва запрошені гості перебували в той час купелях в теплому озері Мінерал Спрінґ, або так званому Озері Молодости.

Запрошуємо всіх, а головно ввесь Головний Уряд УНСоюзу приїхати сюди на Флориду, погрітися на сонечку, покупатися в цьому Озері Молодости та набрати нових сил до Конвенції УНС.

Управа 377-го Відділу ім. св. Володимира Великого пожертвувала весь чистий прихід з обіду, в сумі 180 долярів, на Будівельний фонд нашої новозбудованої залі при церкві св. Богоявлення Господнього в Сейнт Пітерсбурзі.

УРЯД САВДІЙСЬКОЇ АРАБІЇ вже від довшого часу реалізує програму дозброєння, в якій велику ролю відіграє морська фльота. Між ЗСА і Савдійською Арабією заключено договори в цій справі, а тепер Савдійська Арабія заключила такий договір з Францією. На підставі того договору Франція виконає різні праці та доставить Савдійській Арабії військового приладдя на суму 1,8 більйона долярів, а крім цього поробить ще інші достави та виконає різні додаткові роботи.

Єдність усіх...

(Закінчення зі стор. 2)

свого існування за самостійної Польщі не прийняв правопису, що його проголосила й затвердила Польська Академія Наук. І нікому з поляків це не пошкодило.

Якщо прийде церковне об'єднання в Україні, то хіба тільки тоді, коли Україна відзискає свою ні від кого незалежну державу і в проводі обох наших традиційних Церков стоятимуть Патріярхи, які зуміють перевести це складне діло. До того часу треба нам поводитися так, як це поручають у свому „Зверненні" Владики: тямити, що католики, православні й евангелики — це діти і члени тієї самої нації з тими самими державницькими ідеалами, одні одним рівні й обов'язані ставитися одні до одних з любов'ю, пошаною, та спільно воєдино конструктивно співпрацювати — для добра спільної української батьківщини і для добра одної Християнської Церкви.

Замість квітів на свіжу могилу нашого Улюбленого Кузена

бл. п. Тараса Косовича

вкладаємо до УНІГУ на фонд видання ГАРВАРДСЬКОЇ МОНОГРАФІЇ ПРО ГОЛОД НА УКРАЇНІ

200.00 дол.

Галина і Богдан МАРКІВ

В глибокому смутку повідомляємо Родину і Знайомих, що в неділю, 31-го січня 1982 р., несподівано, відійшов у Вічність на 69-му році життя,

наш Найдорожчий

МУЖ, БРАТ, ЗЯТЬ І ШВАҐЕР

бл. п.

ІВАН КРИСА

ПАНАХИДА в середу, 3-го лютого 1982 р., о год. 7:30 веч., в похоронному заведенні Giordano Funeral Home, 1727 Crosby Avenue, Bronx, N.Y.

ПОХОРОН в четвер, 4-го лютого 1982 р., о год. 9:15 ранку, з того ж похоронного заведення до церкви св. Покрови, а опісля на український православний цвинтар св. Андрія в С. Бавнд Бруку, Н. Дж.

Горем прибиті:

дружина — ЮЛІЯ
брат — АНДРІЙ з дружиною МАРІЄЮ (Польща)
брат — СТЕФАН з дружиною СТЕФАНІЄЮ і донькою ГАЛИНОЮ
сестра — ПАРАСЯ ІВАНЕЦЬ
шваґер — ВОЙЦЕХ з донькою МАРІЄЮ (Польща)
ІВАН І КАТЕРИНА КОНСТАНКЕВИЧ — тесті
Ближча і дальша Родина в Україні і Польщі

Ділимося сумною вісткою з Приятелями, Знайомими і Побратимами по Зброї, що 30-го грудня 1981 року в Каліфорнії, ненадійно, відійшов у Вічність,

наш Дорогий БРАТ

бл. п.

МИХАЙЛО МЕДВІДЬ

хорунжий 1-ої УД УНА, народжений 24-го лютого 1921 р. в Зборівщині.

Був похоронений у Стактоні, Каліфорнія, 5-го січня 1982 року.

В глибокому смутку:

сестра — ОЛЬГА ФЕДИК з чоловіком ЮРІЄМ
Ближча і дальша Родина в Америці і Україні

З глибоким смутком повідомляємо, що 13-го січня 1982 року в місті Ню Гейвен, Конн., відійшов від нас у Вічність на 68-му році життя,

наш Найдорожчий

МУЖ, БАТЬКО, БРАТ, ДІДУСЬ І ШВАҐЕР

бл. п.

ІВАН ТАРАС КОСОВИЧ

Тлінні Останки Покійного були поховані в суботу, 16-го січня 1982 р. на місцевому католицькому цвинтарі.

Замість квітів на могилу Покійного, просимо складати пожертви на Енциклопедію Українознавства ,Патріярший Фонд та інші народні цілі.

Дружина — МАРІЯ ЯРОСЛАВА
Син — БОГДАН з родиною
Дочка — АННА
Брати — РОМАН КОСОВИЧ і БОГДАН МИКИТИН з родинами
Сестра — ЛЮБА САВЧИНСЬКА з родиною
Шваґри — ОМЕЛЯН і о. ВОЛОДИМИР ТАРНАВСЬКІ з родинами
Шваґрова — НАТАЛКА ГОЛОВАТА з родиною
та численні Родичі Покійного в Америці, Канаді, Великобританії та Україні

Хроніка з життя Українського Села в Ґлен Спей

ВЕСЕЛИЙ ВЕЧІР

Дня 15-го серпня 1981 року, з ініціятиви Громадської Ради, на великій залі „Верховини" відбувся „Веселий вечір" у виконанні членів драматичного гуртка при Громадській Раді — Галини Беровець і Ярослави Гунчак та акторів з України: Евелини Белюць, Марійки Кудрин, актора Олекси Журби та композитора піяніста Леоніда Вербицького. Місцеві виконавці, Г. Беровець і Я. Гунчак у своїх з великим сценічним досвідом і талантом виконаних рецитаціях і в сценці „Ворожіння" гідно „конкурували" з професійними акторами з України, які виконали ряд побутових сценок, монологів і пісень. Акомпаньювали Леонід Вербицький і Богдан Гірняк, а декораціями з великим умінням зайнялися Мирон Боднар і Мирон Гунчак. Програму вів вміло і дотепно Ярослав Гадуняк. Присутні, які вщерть виповнили велику залю, тепло вітали всі точки програми.

ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ ГРОМАДЯН УКРАЇНСЬКОГО СЕЛА В ҐЛЕН СПЕЙ

В суботу, 24-го жовтня м.р., в залі на „Верховині" відбулися річні Загальні збори Українського Села. Зборами проводив при дуже численній участі громадян Петро Мельник, секретарював Роман Олинець.

Після молитви, яку провів новий адміністратор нашої парохії о. Юліян Осадца, члени Ділового комітету здали звіти. Звіти виказали широку й різноманітну діяльність Громадської Ради, що позначилася доповідями, авторськими й музичними вечорами, патріотичними і товариськими імпрезами та кількома інформативними сходинами громадян.

Після ділової дискусії та уділення абсолюторії уступаючій управі, на внесення номінаційної комісії, вибрано нові органи нашої громадської організації, яка тепер, згідно з прийнятим пізніше статутом, носить назву: Об'єднання Українців у Ґлен Спей, а саме: 19-членну Громадську Раду, 13-членний Діловий комітет Громадської Ради з д-ром Олександром Ничкою, головою, тричленну Контрольну комісію та тричленний Товариський суд.

Слідувало схвалення статуту, проєкт якого був висланий всім громадянам декілька тижнів перед Загальними зборами. У висліді новоприйнятого статуту назва нашої організації є Об'єднання Українців в Ґлен Спей, Н. Й., а каденція органів Об'єднання триватиме два роки, а не один рік, як це було досі.

У справі надходячих виборів виступили кандидати до місцевої міської управи Анна Косців й Аполінарій Осадца. Вони підкреслили важливість тих виборів для нашої громади й закликали всіх громадян голосувати, в першу чергу, на українських кандидатів, шкода, що на зборах не був Ярослав Ґавур, третій український кандидат, щоб він теж був публічно приєднався до того заклику. Після внесень і запитів збори закрито.

Одно загальне і дуже відрадне завваження. Тоді як минулорічні Загальні збори ціхували роздвоєння і загальна войовничість, цьогорічні збори проходили в атмосфері взаємного довір'я і єдности. В такій же дружній атмосфері, ще довгий час після зборів, продовжувались розмови при перекусці, про яку подбали управитель „Верховини" Микола Богдан і пані нашої громади.

ВИБОРИ ДО АДМІНІСТРАЦІЇ МІСТА ЛАМБЕРЛЕНДУ

Третього листопада відбулися вибори до місцевої адміністрації. Громадська Рада висунула таких кандидатів: Анну Косців на збірщицю податків, Аполінарія Осадцу на міського радного і Ярослава Ґавура на податкового асесора. В день виборів виграли А. Косців і Я. Ґавур. У наслідок неперебірливої кампанії певної групи (35-40) наших громадян проти кандидатури А. Осадци, вислід виборів на двох міських радних на довший час завис був в повітр'ї. Спочатку А. Осадца мав один голос переваги. Після того, як повітова виборча комісія „перевірила" вислід виборів і не відкрила вісім письмових бальотів, опоненти А. Осадци мали по чотири голоси більше. А Осадца заскаржив повітову виборчу комісію до суду, домагаючися, між іншим, відкриття тих вісьмох бальотів. У висліді судового процесу перед суддею стейтового суду в Кінґстоні, суд рішив відкрити ці бальоти, з яких сім було в користь А. Осадци. Таким чином А. Осадца переміг своїх опонентів, які зараз мають по два голоси менше. Нововибрана міська рада (включно з А. Осадцою) буде вирішувати, хто з його опонентів буде другим міським радним.

Очевидно, цьогорічних виборів не можна буде вписати золотими літерами в анналах нашого села. Треба сподіватись, що вони будуть наукою на майбутнє.

ЛИСТОПАДОВА АКАДЕМІЯ

У суботу, 21-го листопада 1981 року, в 7-ій годині вечора в переповненій залі під церквою св. Володимира відбулася Листопадова академія. Відкрив її голова Ділового комітету Громадської Ради д-р Олександер Ничка і передав ведення програми Олександрові Линникові.

Місцевий хор під дириґентурою інж. Осипа Гапія, у складі пань: Гунчак, Мох, Косців, Паславської, Раковської, Туринської, Гапій, Демидович і Карпинич, відспівав на вступі пісню „Гей, у лузі" Чарнецького в обробці д-ра Василя Витвицького.

Святочну промову виголосив Петро Мельник. Прелеґент подав влучну аналізу листопадових подій на тлі внутрішньо-української і міжнародної ситуацій. Згодом хор проспівав пісню „Карпатські січовики", після чого акторський гурток у складі: Галини Беровець, Ярослави Гунчак, Ольги Линник, Анни Мох і Зенона Голубця, виконали „Листопадові фраґменти" Володимира Янова, в аранжеровці Галини Беровець. З черги жіноче тріо — у складі Мох, Озарчук, Гунчак — з почуттям відспівали стрілецьку пісню „Накрила нічка". Накінець виступив ще раз місцевий хор і відспівав „Радуйся, земле" С. Людкевича.

Вся імпреза, виконана в цілості власними силами, відбулася при чудовій декорації: стилізованій нічній сильветі Львова, виконаній мешканцем села, мистцем Зеноном Голубцем. Фортепіяновий супровід до музичних точок і рецитацій спочивав у досвідчених руках піяністки Герти Гірняк, а Богдан Гірняк подбав про озвучення й звукозапис. Треба радіти, що наше скромне село таке багате талантами.

Імпреза закінчилася товариською гутіркою при солодкім і каві, про які подбали наші запопадливі жінки, за що їм громада щиро вдячна.

ЗАСІДАННЯ ГРОМАДСЬКОЇ РАДИ

У суботу, 5-го грудня 1981 року, відбулося перше засідання нововибраної Громадської Ради. Метою засідання було, в першу чергу, намітити плян праці на найближчий час. 1) У суботу, 19-го грудня 1981 року, відбути вечір присвячений Миколі Лисенкові. Доповідач — д-р Василь Витвицький; музична ілюстрація при помочі стереофонної системи — інж. Осип Галій і Богдан Гірняк. 2) Вирішено відбути передноворічну вечірку у четвер, 31-го грудня 1981 року, о год. 9-ій вечора в залі на „Верховині". Управитель Оселі Микола Богдан подбає про буфет, а жінки — про солодке. 3) Свято державности запляновано відбути у суботу, 23-го січня 1982 року, в залі під церквою св. Володимира о год. 7-ій вечора, а день перед тим, у п'ятницю, 22-го січня, о год. 9-ій вранці відбути врочисте піднесення українського прапору перед місцевою ратушею.

Після цих рішень, обговорено також податкові й інші проблеми в нашому місті. Інж. Петро Саляк, міський радний відповідав на поставлені йому запитання присутніх.

ВЕЧІР, ПРИСВЯЧЕНИЙ КОМПОЗИТОРОВІ МИКОЛІ ЛИСЕНКОВІ

Згідно з наміченим пляном праці, у суботу, 19-го грудня 1981 року, у залі під церквою св Володимира д-р Василь Витвицький дав лекцію про одного з найбільших українських композиторів Миколу Лисенка. Зупинившись коротко на його біографічних даних, прелеґент дав численно зібраним присутнім аналізу багатющої творчости композитора. Він підкреслив різновидність його творчості та факт, що М. Лисенко перший увів у своїй творчості на велику скалю елемент народної пісні, невичерпане джерело музичних мотивів. В цьому і є велика й незаперечна заслуга Миколи Лисенка для української музики.

Доповідь на високому професійному рівні, була ілюстрована звукозаписами виконань творів Лисенка — сольоспівів, хорових та інструментальних творів і опер, в чому допомогли д-рові Витвицькому інж. О. Гапій та Б. Гірняк. (Музична ілюстрація при допомозі стереофонічної системи).

Після доповіді пані почастували присутніх солодким і кавою. Цей приємний звичай дає змогу учасникам обмінятися думками.

РІЗНЕ

Почавши від 4-го липня 1981 року тимчасовим адміністратором української католицької церкви св. Володимира в Ґлен Спей став о. Тарас Ґалонзка, а від Дня Праці його місце зайняв о. Юліян Осадца.

В днях 9-го і 10-го листопада в приміщеннях оселі „Верховина" відбувся Базар ґленспейського відділу Союзу Українок. Не зважаючи на несприятливу погоду, дуже багато людей, — своїх і наших співгромадян, — відвідало цю традиційну й популярну імпрезу. Наші працьовиті союзянки знову придбали потрібні фонди для своїх харитативних цілей.

Патриція Котик-Залізко, дочка наших прикладних громадян, подружжя Софії і Стефана Котиків, склала адвокатський іспит в стейті Ню Йорк.

В неділю, 17-го січня 1982 року у залі під церквою св. Володимира відбулася просфора. Влаштуванням цієї родинної імпрези зайнявся комітет, який очолює голова його Дарія Сірко.

ВІДІЙШЛИ ВІД НАС У ВІЧНІСТЬ

У вівторок, 8-го грудня 1981 року, помер добрий і працьовитий член нашої громади св. п. Михайло Грицковян. Залишив дружину Анну, дітей, внуків, братів, сестру, та засмучену ґленспейську громаду. Похорон відбувся в суботу, 12-го грудня, з церкви св. Володимира в Ґлен Спей на місцевий цвинтар.

У вівторок, 15-го грудня, помер 92-річний св. п. Теодор Нагурський, довголітній учитель народної школи в Бережанах. Залишив доньку Надію Мандрусяк, внучку і правнука. Похорон відбувся в п'ятницю 18-го грудня з церкви св. Володимира на місцевий цвинтар.

Аполінарій Осадца

Людкевичеві...

(Закінчення зі стор. 2)

тому його так важко дістати. Большевицька фірма платівок „Мелодія", випустила була награння „Елеґії", виконавцем якої був піяніст К. Донченко, який, хоч і має ґарний тон і техніку, проте інтерпретація його — дещо поверхована і позбавлена ліризму. А крім цього, це знову не цілісна композиція, бо в кінцевій частині маємо копюру (пропуск). А що і за життя Людкевича його музику, як непартійного композитора і українського патріота-державника виконувано зрідка, то зі смертю композитора, її в Україні так як немає. Отже не почути нам нині і там виконання незрівняної композиції.

Автор цих рядків подумав, що в ЗСА вже таки належало б виконати унікальну „Елеґію", головно по смерти Людкевича, в цілості, бож піяністи в нас тут є. І одним з-поміж них знайшовся в особі музичного ентузіяста Томи Гринькова, що обіцяв опанувати твір для публічного виконання, заковика була тільки, де взяти друковані ноти? Довелось шукати понад рік без успіху. Тоді в одній із своїх критик у „Свободі" я згадав про ці розшуки. По довшім часі, одного вечора, зателефонував один чоловік, запитавшися — чи ще й далі пошукуємо за „Елеґією". На потакуючу відповідь, голос заявив (це був українець із Бруклина), що він може допомогти, бо в нього є друкований твір і хоча нікому в руки він його не дасть, але копію, за зверненням заплати, зробити може. Тож вкоротці був я власником цінної копії, а тим самим мав її Гриньків, який зараз же взявся до морочливої і затяжної праці вивчення і зглиблення найдовшого фортепіянового твору з варіяційної тематики. При зустрічі піяніст запевнив, що композиція припала йому до душі, проте, як технічно так мнемонічно її досить важко опанувати. Однак усе таки вкінці твір „сидів" у пам'яті — і в серці — виконавця і ми були щасливі почути, може навіть вперше, відтворену ціліську „Елеґію", як першу частину програми концерту, бо виконання триває майже півгодини, що проминула, немов хвилина.

Бо слухати і переживати в „Елеґії" було що, адже талановитий піяніст уклав усю свою снагу і душу, щоб музика Людкевича дійшла до сердець слухачів, і в цьому йому вповні пощастило. Вже довша його застанова над клявіятурою інструменту, перед першими акордами, запевняла, що піяніст дасть зі себе усе, щоб бути гідним неповторного твору великого композитора. Понеслись бо повагом перші звуки зворушливого вступу, в Сі бемоль мінор, як перші цитати головної теми в закосиченні настроєвих арпеджіїв. А дальше поплива з-під чутливих пальців виконавця головна тема тужливо-журливої мелодії, давніше широковідомої пісні. Людкевич, працюючи над твором, заглибився усією потугою свого молодечого таланту в ідею головної теми, щоб райдужними барвами мистецького розмаїття очаровувати і одушевляти нас аж до меланхолійно прозового закінчення композиції. Але в „Елеґії" переживаємо ми не тільки тугу, жаль і журбу по втраті незаступимої дружини, а і світлі спогади про соняшну молодість, радість, щастя, хоч короткого подружнього життя чи розмрійний колисковий настрій, є тими чинниками, які роз'яснюють наші почування. У дальшому ступенюванні розбудови варіяцій, композитор повертається до первісної драматизації тужливости і твір закінчується, якби поза межами болю, пастелевим почерком задушевної просвітлености.

Драматичний розмах і тонкий ліризм у грі піяніста були тими контрастними світлотінями, що надавали „Елеґії" особливої переконливости. Гриньків поривав слухача своїм повним пережиттям і технічним виконанням твору. Ми переконані, що якби наш музичний велетень міг би бути присутнім на цьому концерті, він був би вповні задоволений. Бо ще і найправдоподібніше, було це тут, в Ню Йорку, перше концертове виконання композиції у цілості. На цьому не кінець, бо Гриньків гратиме ще „Елеґію" цього літа на відомому, американському фестивалі в Нюпорті, Р.А. В пляні є теж награння на платівку, мабуть, із прекрасними „Великими варіяціями" Н. Нижанківського і „Пасакалією" В. Косенка.

У другій частині програми почули ми знаменитий твір Василя Барвінського на віольончелю і фортепіян: „Варіяції на українську тему", в виконанні молодого Нестора Цибрівського і Гринькова. У своїй похвальній критиці з 1925 року, стверджує Людкевич, що скомпонований кілька років вчасніше твір цей виконав у Львові вперше відомий челіст Богдан Бережницький при супроводі самого композитора. Однак перед тим, виконав челіст цю композицію для німецької публіки (мабуть у Відні), і вона отримала дуже гарну критику. Людкевич хвалить „Варіяції", як щиро український і високомистецький твір, так і зразкове виведення.

Беручи під увагу короткий час для опанування твору, наші солісти заграли його переконливо й ефектовно. Це теж, либонь, було перше виконання у ЗСА. Щирий піянізм Гринькова був тут не менше блискучий і на властивому місці, як і в „Елеґії". Н. Цибрівський, якого ми приємно згадуємо ще з тогорічного виступу, повернувся щойно зі свого ангажаменту в південній Америці, де він був солістом у симфонічній оркесрі. Він і дальше наполегливо працює над собою і це дає висліди: тон його набирає чим раз більшої краси, гра його стає чим раз більше зрілою і авторитетною. Хотілося б може ще дещо більше вібраційної чутливости в побудові тону, як ось хоч би найбільшого челіста світу, китайця, Майо Ма. В цілому, в порівнянні з минулорічним виступом, Нестор пішов уперед.

Шестичастинні „Варіяції" подобались слухачам і за протяжні оплески, оба мистці заграли як наддаток, короткий і приємний твір київського композитора М. Жербіна: „Вокаліз". Це справді був вийнятковий і пам'ятковий концерт.

Теодор Терен-Юськів

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ УНС

ЧЕТВЕР, 11-го ЛЮТОГО 1982 р.

Рочестер, Н. Й. Місячні збори Т-ва Український Народний Дім 316-ий Відд. відбудуться в четвер, 11-го лютого. ц. р. На порядку: важливі справи та вибір делеґатів на 30-ту Конвенцію УНС. Присутність членів побажана. — Секретар.

П'ЯТНИЦЯ, 12-го ЛЮТОГО 1982 р.

Ню Йорк, Н. Й. Річні загальні збори Т-ва „Культура" 457-ий Відд., о год. 6-ій веч. в домівці ЛМКлюбу, 136 Друга Авеню, другий поверх. На порядку: вибір нової Управи та вибір делеґата і його заступника на 30 Конвенцію УНС. — Ів. Керницький, гол., Т. Шумилович, секр.

СУБОТА, 13-го ЛЮТОГО 1982 р.

Гаммонд, Індіяна. Річні загальні збори Б-ва св. Ів. Хрестителя 107-ий Відд., о год. 7-ій веч. в домі п-ва В. Шевців, 940 Cherry St. На порядку: звіт Управи, вибір нової Управи і делеґата на 30-ту Конвенцію УНС. Проситься чл. прибути на час. — В. Ванжула, секр.

НЕДІЛЯ, 14-го ЛЮТОГО 1982 р.

Філядельфія, Па. Загальні збори 32-го Відд., о год. 2-ій по пол. в залі Т-ва. Укр. Амер. Горожан при 847 Н. Френклін вул. — В. Яців, секр.

Рочестер, Н. Й. Збори Т-ва Запорозька Січ 367-ий Відд., о год. 1:30 по пол. в кафетерії Школи св. Йосафата. На порядку: звіт К. Комісії, вибір Управи на 1982-ий рік, вибір делеґатів на 30-ту Конвенцію УНС, Інсталейшин парі. Проситься чл. прибути. — П. Дзюба, гол., М. Лилак, кас., В. Попович, секр.

НЕДІЛЯ, 14-го ЛЮТОГО 1982 р.

Рочестер, Н. Й. Місячні збори С-ва Пресв. Богородиці, 36-ий Відд., о год. 1-ій по пол. у кафетерії Школи св. Йосафата при 940 Рідж Рд., Рочестер, Н. Й. Проситься всіх членок взяти участь у зборах та вирівняти належні вкладки. — Стелла Гошовська, Марія Ковальчук, Параска Демянів.

Бостон, Масс. Річні загальні збори Т-ва ім. Є. Коновальця 238-ий Відд., о год. 12-ій дня у залі української православної церкви св. Андрія в Джамейка Плейн, Масс. Просимо чл. прибути. — В. Міґован, гол., Анна Ремік, фін. секр., Лариса Діяк, рек. сек.

Парма, Огайо. Місячні збори Б-ва свв. Петра і Павла 102 Відд., о год. 1-ій по пол., в залі церкви св. Йосафата. В програмі: вибір делеґатів на 30 Конвенцію УНС. Після місячних зборів — Річні зі звітами Управи та вибором Управи на 1982 р. Є дуже важливі справи. — Д-р А. Жґута, гол., Н. Бабечко, фін. секр.

П'ЯТНИЦЯ, 19-го ЛЮТОГО 1982 р.

Чикаґо, Ілл. Річні збори Б-ва св. Арх. Михаїла 157-ий Відд., о год. 7-ій веч. при 5137 S. Artesian вул. На порядку: звіти членів Управи, дискусія над звітами, вибір нової Управи. По Річних зборах відбудуться Місячні, на яких буде вибір делеґата на 30 Конвенцію УНС. Присутність всіх чл. обов'язкова. — Управа.

НЕДІЛЯ, 21-го ЛЮТОГО 1982 р.

ADDISON, Ill. Річні загальні збори Т-ва ім. Дм. Вітовського 301 Відд., о год. 12-ій дня, в приміщенні парафії св. Андрія, Аддісон, Ілл., 22 W. 347 Army Trail Rd. Присутність всіх чл. Відділу обов'язкова. В разі неприсутности Статутом передбаченої кількости членів, збори відбудуться годину пізніше. — Ю. Паславський, гол., П. Врублівський, секр.

ПОНЕДІЛОК, 22-го ЛЮТОГО 1982 р.

Клівленд-Парма, Огайо. Річні загальні збори членів 222-го Відд., о год. 7:30 веч. в пластовій домівці на Пармі, зі звичайним порядком нарад. Зараз по Річних зборах відбудуться Місячні, на яких буде вибір делеґата на 30-ту Конвецію УНС. Якщо на означений час не явиться приписана статутом кількість членів, збори відбудуться з півгодинним спізненням і будуть правосильні. — Управа Відділу.